

Tampereen ammattikorkeakoulu
Metsätalouden koulutusohjelma
Rauno Mäkinen

Opinnäytetyö

Hankintapalvelun laatu

Kyselytutkimus Kalannin ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelun laadusta

Työn ohjaaja
Työn tilaaja

MMM Jukka Tohu
Kalannin ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistys, toiminnanjohtaja
Martti Järvinen

Kalanti 6/2010

Tampereen ammattikorkeakoulu
Metsätalouden koulutusohjelma

Rauno Mäkinen

Hankintapalvelun laatu (Kyselytutkimus Kalannin ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelun laadusta)

Opinnäytetyö 31 sivua + 15 liitettä

Valmistumisaika 6/2010

Työn ohjaaja MMM Jukka Tohu

Työn tilaaja Kalannin ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistys

TIIVISTELMÄ

Tutkimuksen aiheena oli hankintapalvelun laatu. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää metsänomistajien tyytyväisyys Kalannin ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelun laatuun. Tässä tutkimuksessa hankintapalveluna pidettiin suoritettujen hakkuiden suunnittelua, hakkuun toteutusta ja mahdollisia hakkuun jälkeisiä toimia.

Tutkimus suoritettiin kyselytutkimuksena. Tutkimusta varten 100:lle metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelua käyttäneelle metsänomistajalle lähetettiin kysely. Kyselytutkimukseen valittiin metsänomistajia, jotka olivat käyttäneet yhdistyksen hankintapalvelua vuosina 2006 - 2009.

Kyselyyn vastasi 53 metsänomistajaa. Heistä valtaosa (79 %) oli miehiä ja iältään suurin osa (52%) edusti yli 60-vuotiaita. Yhdistykseltään saamaansa palvelua suurin osa (62 %) metsänomistajista arvioi arvosanalla hyvä. Tyydyttäväksi palvelun arvioi 10 % vastaajista. Metsänhoidon neuvojien ammattitaitoa suurin osa (49 %) arvioi arvosanalla kiitettävä. Mahdollisuuksiaan vaikuttaa leimikon rajaukseen ja suunnitteluun metsänomistajat pitivät suurina. Poikkeuksina tähän oli naismetsänomistajien ja palkansaajien arviot (20 % vastaajista katsoi, että he olivat vailla vaikutusmahdollisuuksia).

Hakkuukoneketjun korjuujälkeä arvioitiin arvosanalla hyvä (66 % vastaajista). Myös metsäkoneenkuljettajien ammattitaitoa suurin osa (71 %) arvioi arvosanalla hyvä. Tuki- ja kuitupuu jakauma oli metsänomistajien mielestä täysin odotusten mukainen (49 %). Kantorahatuloon ei oltu täysin tyytyväisiä. Kuitenkin 94 % aikoo tulevaisuudessa käyttää metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelua.

Metsänomistajat arvostivat tutkimuksen mukaan; metsänhoidon neuvojien ammattitaitoa, mahdollisuuksiaan vaikuttaa leimikon suunnitteluun ja palvelun hinta ja laatu -suhdetta. Tyytyväisiä oltiin hakkuun lopputulokseen, ja harvennuksen voimakkuuteen. Tyytymättömiä oltiin lähinnä korjuujälkeen, tosin siihenkin 80 % antoi arvosanaksi hyvä tai kiitettävä.

Avainsanat

metsänhoitoyhdistys, hankintapalvelu, metsänomistaja, korjuujälki,

Tampere polytechnic
University of applied sciences, department of forestry

Rauno Mäkinen

The quality of the logging service (The survey of the Kalanti and Uusikaupunki LFMA logging service's quality)

Pages 31 + 15

Year 2010

Supervisor Msc Jukka Tohu

Orderer Kalanti and Uudenkaupunki Local Forest Management Associations

ABSTRACT

The study describes of the logging service's quality. The quality of logging service in the Kalanti and Uusikaupunki Local Forest Management Associations. The research was an asking research. The asking label was send for forest owners who's been using the logging service in between years 2006-2009.

The hundred asking label's was send and 53 was given back. Most of them were man (79%) and age of 60+ (52%). Most of the forest owner's liked that the service of the LFMA was good. Very pleased they were in officers professional work, their chances to join to planing, result of logging and cutting volume. They were not pleased of harvesting quality in forest.

The forest owners were satisfied in logging service, because 94 % answerers tell that they use logging service again.

Keywords

Local Forest Management Association, logging service, forest owner, harvest quality

SISÄLLYS

1	Johdanto.....	6
1.1	Tutkintotyön tavoitteet.....	6
1.1	Työn tilaaja.....	6
2	Metsänhoitoyhdistys.....	7
2.1	Metsänhoitoyhdistyksen tarkoitus ja yleistehtävä.....	7
2.2	Toiminta puukaupassa ja puunkorjuussa.....	7
2.3	Jäsenyys metsänhoitoyhdistyksessä.....	8
2.4	Vapautuminen metsänhoitomaksusta.....	8
2.5	Päätöksenteko metsänhoitoyhdistyksessä.....	9
2.6	Valvonta ja seuraamukset.....	9
3	Hankintapalvelu.....	11
4	Kalannin ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistys.....	13
4.1	Pinta-ala, puusto ja metsälöt.....	13
4.2	Liikevaihto ja puukauppa.....	13
4.3	Hakkuutavat, puunostajat ja toimituspaikat.....	14
4.4	Hankintapalvelu.....	15
5	Tutkimusmenetelmät.....	16
5.1	Kyselylomakkeen laadinta.....	16
5.2	Aineiston hankinta.....	16
6	Tulokset.....	18
6.1	Vastaajien taustatiedot.....	18
6.2	Metsänhoitoyhdistyksen toiminta.....	20
6.3	Korjuuketjun toiminta.....	21
6.4	Korjuun jälkeinen toiminta.....	23
7	Tulosten tarkastelu.....	27
7.1	Metsänhoitoyhdistyksen toiminta.....	27
7.2	Korjuuketjun toiminta.....	27
7.3	Korjuun jälkeinen toiminta.....	29
8	Yhteenveto.....	30

Lähteet.....	31
Liitteet.....	32
Saatekirje.....	32
Kyselylomake.....	33
Taulukot osioon 6.....	37
Taulukot osioon 7.....	42
Metsäkeskuksen tarkastusraportti.....	45

1 JOHDANTO

1.1 Tutkintotyön tavoitteet

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää metsänomistajien tyytyväisyys Kalannin ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelun laatuun. Tutkimus on kyselytutkimus. Joka kohdennettiin yhdistyksen hankintapalvelua käyttäneisiin metsänomistajiin. Kyselylomake lähetettiin metsänomistajille, jotka olivat käyttäneet metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelua vuosina 2006 - 2009. Tutkimuksessa on tarkoitus selvittää metsänomistajien tyytyväisyys suunnitteluun, toteutukseen ja mahdollisiin jälkitöihin. Saaduilla tuloksilla on tarkoitus parantaa metsänhoitoyhdistyksen tarjoaman hankintapalvelun laatua.

1.2 Työn tilaaja

Kalannin- ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen toiminta-alueena on Uudenkaupungin kunnan alue, pois lukien entisten Lokalahden ja Pyhämaan kunnan alueet. Metsänhoitoyhdistys sijaitsee Lounais-Suomessa, kahden suuren metsänhoitoyhdistyksen Lounametsän ja Länsimetsän välissä. Yhdistys on perustettu vuonna 1929. Sen pinta-ala on 14500 hehtaaria. Yhdistyksen palveluksessa on kaksi alueneuvojaa, kaksi vakinaista metsuria ja kolme koneketjua. Yhdistyksen alueelta hakataan vuosittain noin 60000 kiintokuutiometriä puuta, josta puolet yhdistyksen oman hankintapalvelun hakkaamana. Puunostajia yhdistyksen alueelta ovat: UPM, Metsäliitto, Stora Enso, Raunion saha, Luvian saha ja Kuusiston saha.

2 METSÄNHOITOYHDISTYS

2.1 Metsänhoitoyhdistyksen tarkoitus ja yleistehtävä

Laki metsänhoitoyhdistyksistä määrittelee metsänhoitoyhdistyksen tarkoituksen seuraavasti:

"Metsänhoitoyhdistys on metsänomistajien yhteenliittymä, jonka tarkoituksena on edistää metsänomistajien harjoittaman metsätalouden kannattavuutta ja heidän metsätaloudelleen asettamiensa muiden tavoitteiden toteutumista sekä edistää taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää metsien hoitoa ja käyttöä."

Metsänhoitoyhdistyksellä on oikeus saada metsänhoitomaksuja toimintansa toteuttamiseksi. Metsänhoitomaksu on lakisääteinen maksu, jonka verottaja kerää. Suomessa toimii tällä hetkellä 110 metsänhoitoyhdistystä (Metsänhoitoyhdistys 2010). Niiden toimialue kattaa koko Suomen. Alueellisesti ne ovat järjestäytyneet metsänomistajien liitoiksi. Suomi on ainoa valtio, jossa toimii metsänhoitoyhdistyksiä.

Metsänhoitoyhdistyksen tehtävä on toimialueellaan tarjota metsänomistajille metsätalouden harjoittamisessa tarvittavia palveluja ja ammattiapua (Metsänhoitoyhdistys 2010).

2.2 Toiminta puukaupassa ja puunkorjuussa

Omaan lukuunsa metsänhoitoyhdistys ei saa harjoittaa kauppaa ostamalla tai myymällä metsänhakkuuoikeuksia tai puutavaraa. Puukauppaa koskevia sopimuksia metsänhoitoyhdistys voi tehdä ainoastaan kirjallisiin valtuuksiin perustuen asianomaisten metsänomistajien nimissä (Finlex 2010.)

Puukaupassa ja siihen liittyvässä puunkorjuussa metsänhoitoyhdistys voi antaa ammattiapua ja palvelua vain myyjälle. Palvelu ei saa kuitenkaan heikentää metsänomistajille metsänhoidollisiin tehtäviin annettavaa ammattiapua. Metsänhoitoyhdistys ei voi olla jäsenenä tai osakkaana yhteisössä, joka harjoittaa metsänhoitoyhdistykseltä kiellettyä toimintaa (Finlex 2010).

2.4 Jäsenyys metsänhoitoyhdistyksessä

Metsänhoitoyhdistyksen jäseniä ovat metsänomistajat, joilla on hallinta oikeus yhdistyksen toimialueella sijaitsevaan metsään. Pinta-alaltaan Etelä- Suomessa yli neljän hehtaarin tilan, Oulun läänissä yli seitsemän hehtaarin tilan ja Pohjois- Suomessa yli 12 hehtaarin tilan omistajat ovat metsänhoitoyhdistyksen jäseniä (Metsänhoitoyhdistys 2010.) He ovat myös velvollisia suorittamaan siitä metsänhoitomaksua metsänhoitoyhdistykselle. Jäsenyydestä voi myös kieltäytyä. Yhteisomistuksessa kaikki omistajat ovat yhdistyksen jäseniä (Finlex 2010.)

Metsänhoitoyhdistyksessä metsänomistajan jäsenyys alkaa, kun metsänhoitoyhdistykselle on vahvistettu toimialue ja yhdistys on rekisteröity. Metsänomistajan jäsenyys metsänhoitoyhdistyksessä päättyy, kun kirjallinen eroilmoitus saapuu metsänhoitoyhdistykselle (Finlex 2010.)

Yhdistyslaissa säädetään jäsenen erottamisesta metsänhoitoyhdistyksestä. Eroaminen tai erottaminen ei poista metsänhoitomaksua maksavan metsänomistajan oikeutta saada palveluja metsänhoitoyhdistykseltä (Finlex 2010.)

2.5.Metsänhoitomaksusta vapautuminen

Hakemuksella metsäkeskukselle metsänomistaja vapautetaan suorittamasta metsästään metsänhoitomaksua. Vapautuksen saa enimmillään kymmeneksi vuodeksi. Seuraavat edellytykset tulee täyttyä:

- 1) metsästä on laadittu voimassa oleva metsäsuunnitelma;
- 2) metsää on vähintään kolmen vuoden ajan hoidettu ja käytetty hyvän metsänhoidon ja -käytön vaatimusten mukaisesti;
- 3) metsässä ei ole selviä metsänhoidollisia puutteita;
- 4) metsän hoidossa ja käytössä on käytettävissä muu kuin metsäkeskuksen tai metsänhoitoyhdistyksen palveluksessa oleva metsäammattihenkilö;
- 5) metsänomistaja ei ole jäsenenä siinä metsänhoitoyhdistyksessä, jonka toimialueella metsä sijaitsee.

Vapautusta haetaan siltä metsäkeskukselta, jonka toimialueella metsä sijaitsee. Vapautus metsänhoitomaksusta alkaa hakemuksen tekemistä seuraavana vuonna. Vapautus lakkautetaan, jos edellytykset eivät enää täyty. Tätä ennen metsäkeskus kuulee metsänomistajaa (Finlex 2010.)

2.6 Päätöksenteko metsänhoitoyhdistyksessä

Metsänhoitoyhdistyksessä päätökset tekee valtuusto. . Sen muodostavat jäsenten ehdottamat ja vaaleilla valitut valtuutetut. Valtuuston jäsenmäärä voi vaihdella välillä 15- 39. Jokainen yhdistys määrää säännöissään valtuutettujen lukumäärän. Valtuusto hyväksyy toimintasuunnitelman, talousarvion, toimintakertomuksen ja vahvistaa tilinpäätöksen (Järvenpää 2002.) Valtuuston toimikausi on neljä vuotta (Metsänhoitoyhdistys 2010).

Metsänhoitoyhdistyksen hallitukseen jäsenet valitaan siten, että sen kokoonpanossa tulee riittävästi edustetuiksi metsänhoitoyhdistyksen toimialueen eri osat ja metsänomistajakunta (Finlex 2010). Hallituksen jäsenten lukumäärä määrätään yhdistyksen säännöissä. Hallitus hoitaa metsänhoitoyhdistyksen käytännön hallinnointia. Käytännöntyöt hoitaa toiminnanjohtaja muiden toimihenkilöiden kanssa (Järvenpää 2002.)

2.7 Valvonta ja seuraamukset

Metsänhoitoyhdistyksiä valvoo metsäkeskus. Metsäkeskuksella on oikeus saada metsänhoitoyhdistykseltä valvonnan kannalta tarpeelliseksi katsomansa tiedot. Näitä tietoja se ei saa käyttää tai luovuttaa sivullisille ilman metsänhoitoyhdistyksen lupaa (Finlex 2010.)

Lain rikkomisesta metsäkeskuksen tulee antaa kirjallinen huomautus. Jos säännösten ja määräysten vastainen toiminta törkeää huomautuksen antamisen jälkeen, metsäkeskuksen tulee velvoittaa asianosainen noudattamaan säännöksiä ja määräyksiä (Finlex 2010.)

3 HANKINTAPALVELU

Hankintapalvelu on metsänomistajan lukuun tehtävää puunkorjuuta ja puunvälitystä. Metsänhoitoyhdistys hoitaa kaikki puunkorjuuseen ja puukauppaan liittyvät tehtävät metsänomistajan puolesta valtakirjalla (Metsänhoitoyhdistys 2010.)

Metsänhoitoyhdistykset korjaavat puuta hankintapalveluilla runsaat neljä miljoonaa kuutiometriä vuodessa. Valtaosa hankintapalvelun korjuusta tapahtuu harvennuksilla. Hankintapalvelut työllistävät paljon urakoitsijoita ja metsureita. (Teho 1 2009.)

Hankinta- ja korjuupalvelu on aktiivisinta länsisuomalaisissa metsänhoitoyhdistyksissä, joiden alueella suuret puunostajat eivät pyri erityisen innokkaasti suoriin puukauppa-kontakteihin ja sopimukseen metsänomistajien kanssa Hankintapalvelu on tärkeää erityisesti niille puunostajille, joilla ei ole omaa korjuuorganisaatiota (Kärhä ja Aarnio 2001.)

Hankintapalvelun toteuttamiseksi yhdistykset tekevät urakointisopimuksia yrittäjien kanssa. Urakointisopimukset voivat olla kirjallisia tai suullisia. Urakointisopimuksia tehdään metsäpalveluyrittäjän (metsuriyrittäjä) tai metsäkoneyrittäjän kanssa (Kärhä ja Aarnio 2001.)

Yhdistykset solmivat toimitussopimuksia puunostajien kanssa. Valtaosa puusta toimitetaan tienvarteen, osa tehtaalle ja murto-osa rautatieasemalle tai vientisatamaan (Kärhä ja Aarnio 2001.)

Metsänhoitoyhdistys korjaa hankintapalvelulla puuta leimikoista, joissa metsänhoitoyhdistyksen tarjoama palvelu tuo lisäarvoa metsänomistajalle. Tällaisia leimikoita ovat mm. ensiharvennusleimikot, joille ei tule tarjoutua pystykauppana tai tarjous on niin huono, että yhdistyksen korjaamana metsänomistajalle jää enemmän tuloja. Huonoimmissa ensiharvennusleimikoissa metsänhoitoyhdistyskään ei saa syntymään hakkuutuloja (Metsänhoitoyhdistys 2010.) Toinen leimikkotyyppe on myrskytuholeimikot, joiden korjuusta ei synny kilpailua.

Lisäksi yhdistyksen hankintapalveluna poistetaan ylispuita sekä hakataan tontti- ja erikoispuita. Hankintapalvelua käytetään myös, jos metsänomistaja haluaa korjuuta mieshakuuna tai erityisen pienellä kalustolla (Metsänhoitoyhdistys 2010.)

Hankintapalvelusta sovitaan pystykaupan tavoin puukaupan toimeksiannolla. Yhdistys pyrkii tekemään arvion puunmyyntituloista, korjuukuluista ja mahdollisista Kemera - tuista, jolloin päästään laskemaan arvio lopullisesta kantorahatulosta. Korjuukuluja metsänomistaja voi alentaa tekemällä ennakkoraivauksen tai puutavaran ajon itse (Metsänhoitoyhdistys 2010.)

Puita markkinoidaan useammalle eri ostajalle, jotka käyttävät yleensä luovutusmittana tehdasmittausta. Puut voidaan ajaa tehtaalle joskus vasta puolen vuoden kuluttua hakkuusta, ja tämän jälkeen yhdistys saa käyttöönsä mittaustulokset loppumaksatuksia varten. Tästä syystä metsänomistaja voi joutua odottelemaan pitkäänkin puumaksujaan (Metsänhoitoyhdistys 2010.)

Metsänhoitoyhdistys hakee Kemera - tuet metsänomistajan puolesta. Kemera - tuet maksetaan suoraan metsänomistajan tilille yleensä muutaman kuukauden kuluttua hakemisesta. Sekä korjuukulut että puunmyyntitulot ilmoitetaan veroilmoituksessa, mutta Kemera - tuet ovat verovapaata tuloa (Metsänhoitoyhdistys 2010.)

4 KALANNIN JA UUDENKAUPUNGIN METSÄNHÖITÖYHDISTYS

4.1 Pinta-ala, puusto ja metsälöt

Kalannin ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen kokonaispinta-ala on 15500 hehtaaria, josta metsämaata on 13000 hehtaaria, kitumaata 1000 hehtaaria ja joutomaata 1500 hehtaaria. Virallisesti suojeltua metsämaata on n. 20 hehtaaria (Järvinen 2010.)

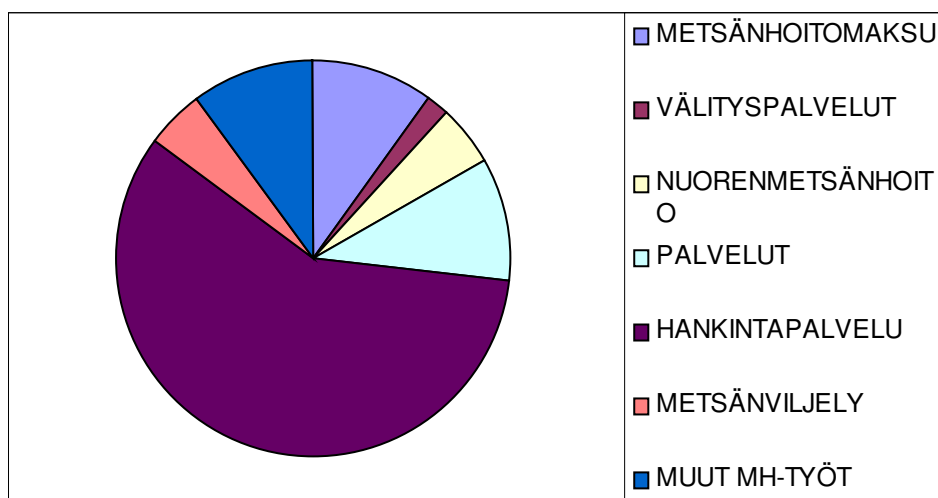
Puuston kokonaistilavuus on 1500000 kuutiometriä. Puuta on keskimäärin 120 kuutiometriä hehtaarilla. Keskikasvu hehtaarilla vuodessa on 5 kuutiometriä. Hakkuusuunnite yhdistyksen alueella on 60000 kuutiometriä vuodessa. Myyntimäärä on sama kuin hakkuusuunnite. Puulajisuhteiltaan yhdistyksen metsät ovat mäntyvaltaiset; mäntyä on 80 %, kuusta 15 % ja lehtipuuta 5 % (Järvinen 2010.)

Metsänhoitomaksua maksavia metsätiloja on 560 ja metsätilan keskikoko on 20 hehtaaria. Metsänhoitomaksuista vapautettuja tiloja on kolme sekä ei - metsänhoitomaksuvelvollisia tiloja on 50 . Yhdistyksestä ei ole eronnut vuosina 2006 - 2009 yhtään metsänomistajaa (Järvinen 2010.)

4.2 Liikevaihto ja puukauppa

Metsänhoitoyhdistyksen liikevaihto on noin 655000 euroa vuodessa. Metsänhoitomaksu kattaa yhdistyksen liikevaihdosta 10 prosenttia, välityspalvelu 2 %, nuorenmetsänhoito 5 %, palvelut 10 %, metsänviljely 5 % ja muut metsänhoito työt 10 %. Yhdistyksen hankintapalvelu vastaavasti 58 prosenttia (kuvio 1) (Järvinen 2010.)

Yhdistys laatii vuodessa noin 60000 kuution puunmyynti- ja hakkuusuunnitelmat, jotka jakautuvat 35000 kuutiota tukkia ja 25000 kuutiota kuitua. Teollisuus ostaa suoraan noin 10000 kuutiota, jakautuen puoliksi kuituun ja tukkiin (Järvinen 2010.)

Kuvio 1. Kalannin ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen liikevaihto. Huomioi hankintapalvelun suuri osuus esim. metsänhoitomaksuihin verrattuna.

Metsänhoitoyhdistyksen kautta kulkee 84 % hakattavasta puusta. Pystykauppoina korjataan 33000 kuutiota ja hankintapalvelun kautta 27000 kuutiota. Puunmyyntimäärät puutavaralajeittain ovat seuraavat; mäntytukkia 30000, kuusitukkia 10000, mäntykuitua 12000, kuusikuitua 4000 ja koivukuitua 2000 kuutiota, sekä energiapuuta 2000 kuutiota (Järvinen 2010.)

4.6 Hakkuutavat, puunostajat ja toimituspaikat

Yhdistyksen alueella käsitellään metsiä vuosittain keskimäärin seuraavilla hakkuumenetelmillä: ensiharvennus 100 ha, harvennushakkuut 270 ha, avohakkuut 20 ha, siemenpuuhakkuut 130 ha ja muut hakkuut 50 ha (Järvinen 2010.)

Suurin mäntytukin ostaja yhdistyksen alueella on Kuusiston saha, joka toimii Laitilassa. Mäntytukkia ostavat myös Raunion saha, Luvian saha, Metsäliitto ja UPM. Metsäliitto kuljettaa tukkinsa Kyröön, Merikarvialle tai Poriin. Kuusitukkia ostavat Raunion saha, Luvian saha, Metsäliitto ja UPM. Metsäliitto kuljettaa tukkinsa Seikkun tai Poriin. Koivutukkia yhdistyksen alueella ei tehdä (Järvinen 2010.)

Mäntykuitua, kuusikuitua ja koivukuitua ostavat Metsäliitto ja UPM. Osa kuitupuusta päätyy myös polttopuiksi yksityisille puunostajille, lähinnä koivu- ja mäntykuitua. Mäntykuitu toimitetaan Rauman sellutehtaalle, kuusikuitu joko Raumalle tai Kirkniemeen ja koivukuitu Äänekoskelle. Energiapuuta alueelta ostavat Biowatti, Metsäliitto, sekä kaksi paikallista kasvihuoneviljelijää. Käyttöpaikkoina energiapuulle ovat Turun, Laitilan ja Uudenkaupungin kaukolämpölaitokset (Järvinen 2010.)

4.8 Hankintapalvelu

Metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelu toimii valtakirjaan perustuen, jossa yhdistys ottaa huolehtiakseen koko puukaupan prosessin metsänomistajalta saadun valtakirjan valtuuttamana. Yhdistyksen hankintapalvelu hakkaa vuosittain noin 27000 kuutiometriä puuta. Pääasiassa harvennushakkuista. Yhdistyksen hankintapalvelu käsittelee metsiä seuraavilla hakkuumenetelmillä: ensiharvennus 70 ha, harvennushakkuu 150 ha, avohakkuu 2 ha, siemenpuuhakkuu 50 ha ja muut hakkuut 48 ha. Toimitussopimukset yhdistys on tehnyt Metsäliiton ja Kuusiston Sahan kanssa. Urakointisopimukset yhdistys on tehnyt kahden koneurakoitsijan kanssa (Järvinen 2010.)

5 TUTKIMUSMENETELMÄT

5.1 Kyselylomakkeen laadinta

Kyselylomakkeen pyrin laatimaan selkeäksi ja pyrin välttämään ammattitermejä, jotta lomake olisi helpommin lähestyttävä. Kyselylomake liitteenä 2. Kyselystä tuli odotettua pidempi, neljän A4- arkin mittainen. Paperi määrää olisi voinut vähentää printtaamalla molemmille puolille, mutta se olisi voinut aiheuttaa vastaamattomia kysymyksiä. Kysymykset tarkastutin yhdistyksen toiminnanjohtajalla ja tutkintotyöni ohjaavalla opettajalla. Joilla molemmilla oli joitain korjausehdotuksia kysymyksiin. Kyselylomakkeen liitteeksi lisäsin saatekirjeen, jossa selvitin kyselytutkimuksen lähtökohdat. Saatekirje liitteenä 1.

Kysymyksillä selvitettiin perustiedot metsänomistajista, heidän mielipiteitään yhdistyksen palveluun, toimihenkilöiden ammattitaitoon, vaikutusmahdollisuuksistaan leimikon suunnitteluun ja hakkuun lopputuloksen vastaamista omien mielikuvien kanssa. Kysymykset jatkuivat loogisesti selvittäen metsänomistajien näkemykset korjuuvaurioista, metsäkoneenkuljettajien ammattitaidosta, jäävän puuston tiheydestä, kantojen ja metsään jäävien latvusten pituuteen. Kyselyn loppu osa selvitti metsänomistajien tyytyväisyyttä tukki- ja kuitupuu jakaumaan korjuussa, kantorahatulo odotuksia, hankintapalvelun hinta ja laatu suhdetta ja sitä tuleeko uudelleen käyttämään hankintapalvelua ja suositteleeko muille. Loppuun lisäsin vielä sana on vapaa osion.

5.2 Aineiston hankinta

Tutkimus suoritettiin postikyselynä. Kyselylomake lähetettiin 100:lle Kalannin ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelua käyttäneelle metsänomistajalle. Ajanjaksona käytin vuodesta 2006 vuoteen 2009 ajoittuvaa aikaa. Osoitteiden poiminnan suoritti metsänhoitoyhdistyksen toimistonhoitaja, joten itselläni ei ollut mahdollisuutta vaikuttaa kyselyn osallistujien valintaan. Ainoana ehtona oli että valittu metsänomistaja oli nk. rivi metsänomistaja, joka ei toiminut yhdistyksen valtuustossa eikä

hallituksessa. Otoksen koko vastaa noin 18 %:a Kalannin ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen jäsenmäärästä. Kysely lähetettiin 27.1.2010 ja vastausaikaa annettiin noin kaksi viikkoa, palautuspäivä oli 9.2.2010.

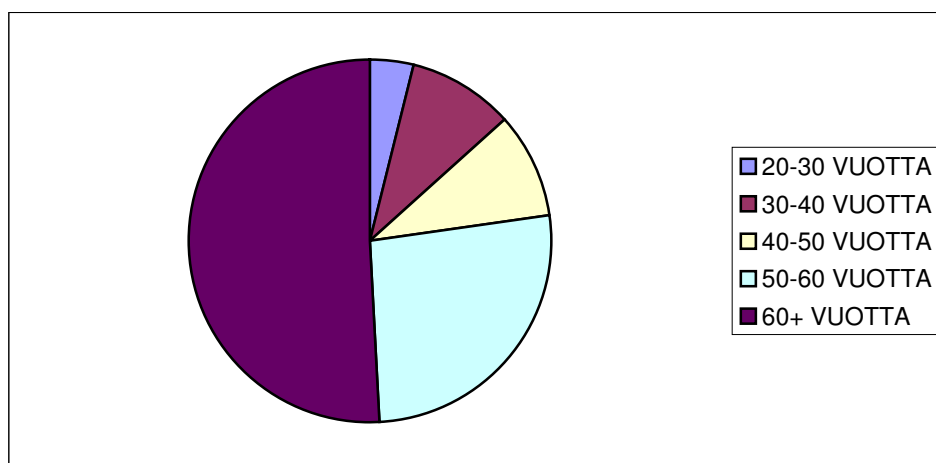
6 TULOKSET

Palautettuja vastauksia odotin 13.2.2010 asti, postin aiheuttaman viivästyksen minimoimiseksi. Aikataulussa palautettuja vastauksia tuli 53, jolloin vastausprosentiksi muodostui tuo 53 %. Katsoin vastausprosentin riittäväksi, enkä lähettänyt nk. karhukirjeitä.

6.1 Vastaajien taustatiedot

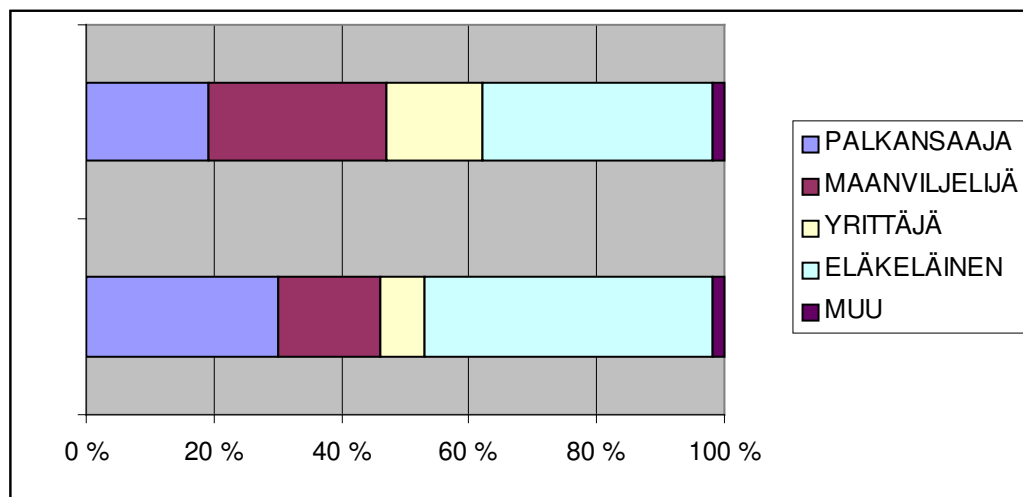
Kyselyyn vastanneista 79 % oli miehiä ja 21 % oli naisia (liite 3 kuvio 1). Verratessa niitä koko maan sukupuolijakaumaan, se on suurin piirtein yhtenevä. Suomalaisista metsänomistajista neljännes on naisia (Forest. fi 2010). Yksi vastaajista oli ympyröinyt molemmat vaihtoehdot, joten jouduin jättämään tämän vastauksen huomioimatta.

Ikää kysyttäessä valtaosa vastaajista edusti ikäryhmää 60+, heitä oli vastaajista 52 %. 50-60-vuotiaiden osuus oli 26%, 40-50-vuotiaita oli 9%, samoin 30-40-vuotiaita ja 20-30-vuotiaita vastasi 4 % (kuvio 2).

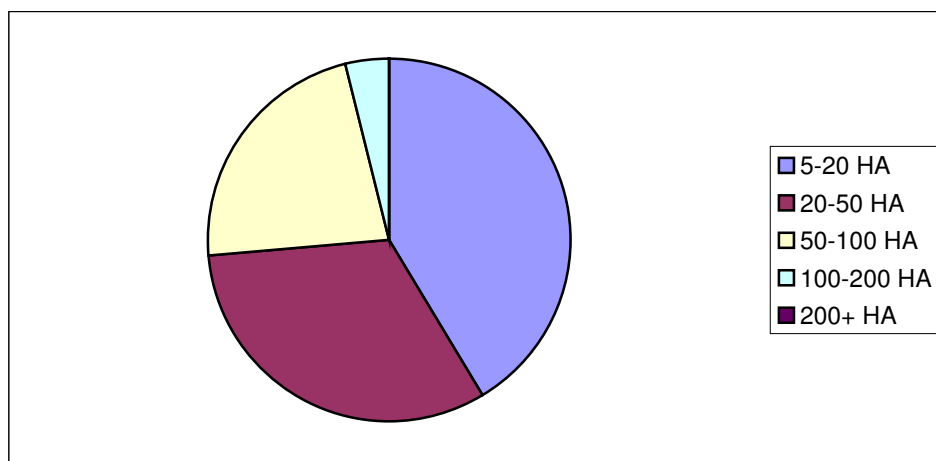
Kuvio 2. Vastaajien jakaantuminen ikäryhmittäin. Verratessa Suomen koko metsänomistajakuntaan huomioitavaa on nuorten alle 40 -vuotiaiden suuri osuus 13 %, kun se on valtakunnallisesti 6 % (metsätilastollinen vuosikirja 2009). Vastaavasti yli 60 -vuotiaita oli hieman vähemmän.

Kysyttäessä ammattiasemaa, vastaajista suurin osa, eli 36%, oli eläkeläisiä. Seuraavaksi eniten vastaajissa oli maanviljelijöitä 28 %. Palkansaajia oli 19 %, yrittäjiä 15 % ja muuta ammattikuntaa 2 %. Muu kohtaan vastasi vain yksi vastaaja, valtion virkamies (kuvio 3) .

Kuvio 3. Vastaajien jakaantuminen ammattiryhmittäin. Yllä tutkimukseen vastanneet ja alla koko Suomen. Huomioitavaa tässä tuloksessa verratessa sitä koko Suomen metsänomistajakuntaan on maanviljelijöiden ja yrittäjien suuri osuus. Vastaavasti palkansaajia ja eläkeläisiä on vähemmän (Metsätilastollinen vuosikirja 2009.)

Kysyttäessä kuinka paljon tilalla on metsää suurin osa vastaajista, eli 41 %, omisti 5-20 hehtaaria. Toiseksi eniten oli 20-50 hehtaarin tiloja, eli 32 %. 50-100 hehtaarin tiloja oli 23 % ja 100-200 hehtaarin tiloja oli 4 %. Yli 200 hehtaarin tiloja ei ollut yhtään (kuvio 4).

Kuvio 4. Vastaajat jakautuivat tilakoon mukaan seuraavasti.

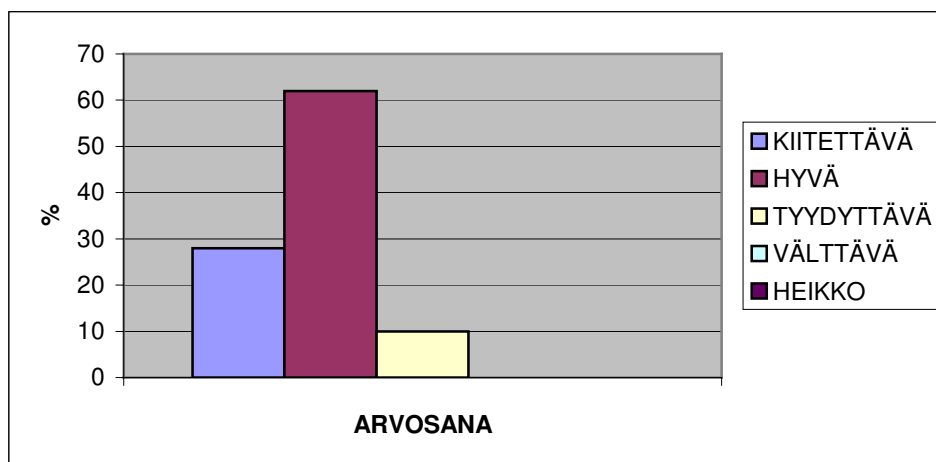
Kysyttäessä vastaajan asuinpaikan etäisyyttä metsätilaan suurin osa vastaajista, eli 60 %, ilmoitti asuvansa tilalla. Alle 50 kilometrin päässä tilalta asui 32 % ja yli 50 kilometrin päässä 8 % vastaajista (liite 3 kuvio 2).

6.2 Metsänhoitoyhdistyksen toiminta

Kysyttäessä tunnetteko metsänhoidonneuvojan suurin osa, eli 96 %, vastasi kyllä. Ei vastasi 4 % vastaajista (liite3 kuvio 3). Yksi vastaaja ei osannut sanoa kantaansa.

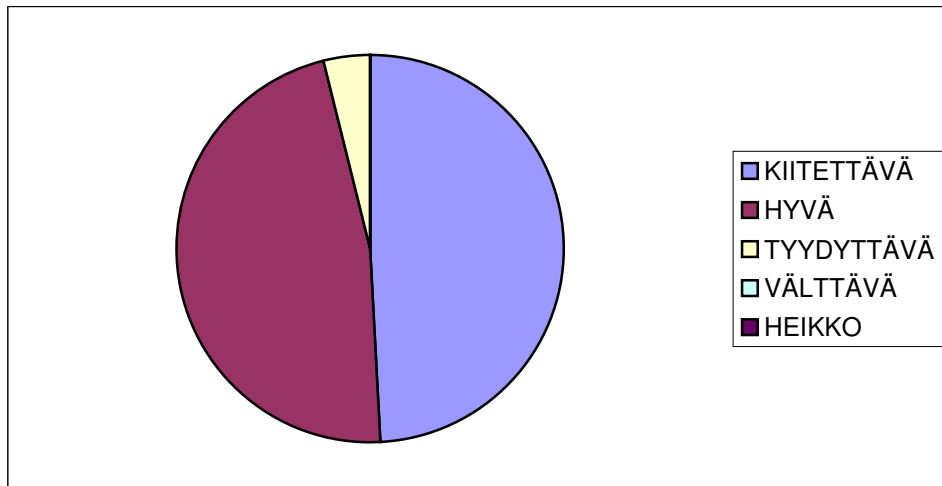
Aikaisemmin yhdistyksen hankintapalvelua oli käyttänyt 89 prosenttia vastaajista. 11 % ei ollut aikaisemmin käyttänyt yhdistyksen hankintapalvelua (liite 3 kuvio 4).

Kysyttäessä arvosanaa yhdistykseltä saamastaan palvelusta vastaajista suurin osa, eli 62 %, arvioi palvelun arvosanalla hyvä. 28 % vastaajista antoi palvelulle arvosanan kiitettävä. Tyydyttäväksi palvelun arvioi vastaajista 10 %. Vastaajista yksikään ei arvioinut yhdistykseltä saamaansa palvelua arvosanoilla välttävä tai heikko (kuvio 5).

Kuvio 5. Vastaajien antama arvosana metsänhoitoyhdistykseltä saamastaan palvelusta.

Metsänhoidonneuvojan ammattitaitoa suurin osa vastaajista, eli 49 %, piti kiitettävänä. Hyvänä ammattitaitoa piti 47 % vastaajista ja tyydyttävänä 4 %. Arvosanoilla välttävä ja heikko ei yksikään vastaaja arvioinut metsänhoidonneuvojien ammattitaitoa (kuvio 6).

Kuvio 6. Vastaajien antama arvosana metsänhoidonneuvojen ammattitaidolle.

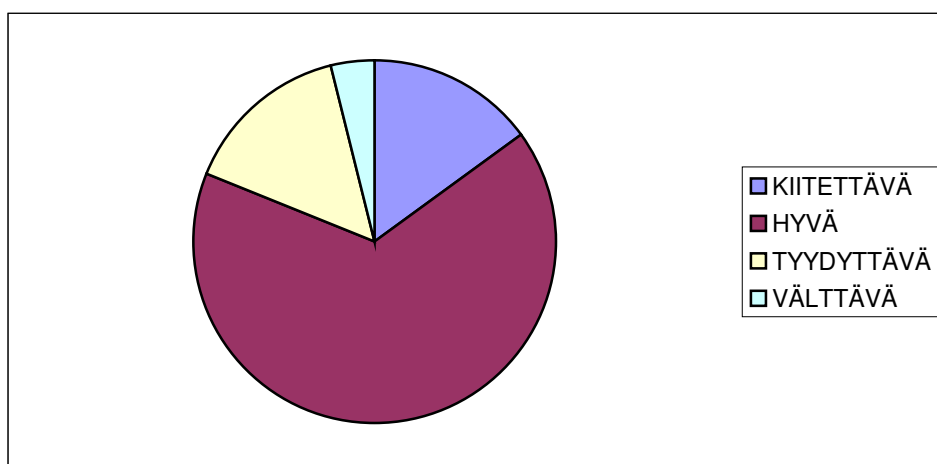
Kysymykseen vaikutus mahdollisuuksistaan leimikon suunnitteluun vastaajista suurin osa, eli 71 %, piti vaikutus mahdollisuuksiaan suurina. Melko rajallisina vastaajista piti mahdollisuuksiaan 19 % ja rajallisina 4 %. Yksikään vastaaja ei valinnut vaihtoehtoa ei vaikutus mahdollisuuksia. Vastaajista 6 % valitsi kohdan muu. Yksi vastaaja ei osannut sanoa kantaansa (liite 3 kuvio 5).

Kysyttäessä vaikutus mahdollisuuksiaan leimikon rajaukseen vastaajista suurin osa, eli 67 %, piti vaikutus mahdollisuuksiaan suurina. Toiseksi eniten, eli 27 %, vastattiin vaihtoehtoon melko rajalliset. Rajallisina mahdollisuuksiaan piti 4 % vastaajista ja 2 % arvioi olleensa vailla vaikutus mahdollisuuksia. Yksi vastaajista jätti vastaamatta kohtaan (liite 3 kuvio 6).

6.3 Korjuuketjun toiminta

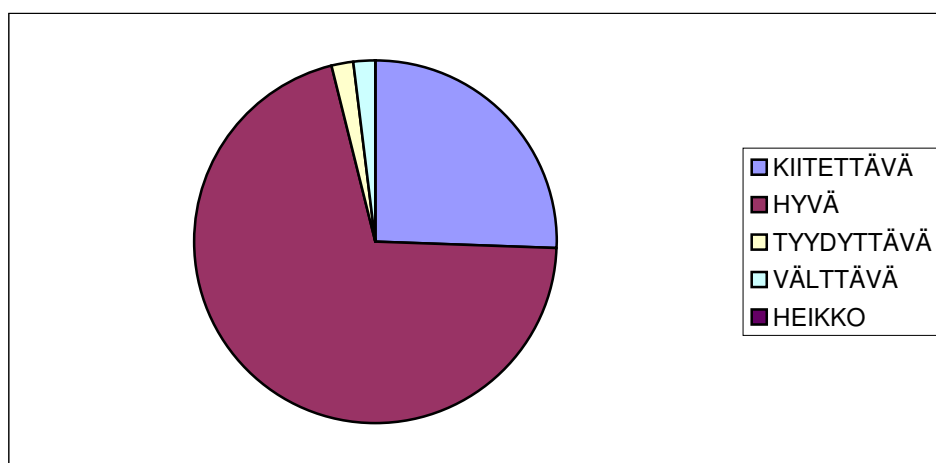
Kysymykseen vastasiko hakkuun lopputulos mielikuvaanne, joka teillä oli ennen hakkuuta vastauksista suurin osa, eli 63 %, oli kohdassa kyllä täysin. Seuraavaksi eniten vastauksia, eli 25 %, oli kohdassa kyllä osittain. Kohdassa kyllä jonkin verran oli vastauksia 10 % ja kohdassa ei ollenkaan 2 % vastauksia (liite 3 kuvio 7).

Korjuujälkeä suurin osa, eli 66 %, vastaajista piti hyvänä. Kiitettävänä ja tyydyttävänä korjuujäljen arvioi vastaajista 15 %. Välttävän arvosanan antoi 4 % vastaajista. Heikkona korjuujälkeä ei pitänyt yksikään vastaaja (kuvio 7).

Kuvio 7. Vastaajien antama arvosana korjuujäljestä.

Metsäkoneenkuljettajien ammattitaitoa arvioitaessa eniten vastauksia, eli 71 %, tuli kohtaan hyvä . Kiitettäväksi metsäkoneenkuljettajien ammattitaidon arvioi 25 % vastaajista. Tyydyttäväksi ja välttäväksi ammattitaidon arvioi 2% vastaajista. Heikoksi kuljettajien ammattitaitoa ei arvioinut yksikään vastaaja. Yksi vastaajista jätti kohdan tyhjäksi (kuvio 8).

Kuvio 8. Vastaajien antama arvosana metsäkoneenkuljettajien ammattitaidosta.

Harvennuksen jälkeen jäävä puusto oli suurimman osan, eli 89 %, mielestä sopiva. Loput 11 % piti puustoa harvana. Yhtään vastausta ei ollut kohdassa tiheä (liite 3 kuvio 8). Kohdan oli jättänyt tyhjäksi neljä vastaajaa.

Kysymykseen korjuuvaurioista metsässä suurin osa, eli 82 %, vastasi löytäneensä vähän korjuuvaurioita. Seuraavaksi eniten, eli 12 %, vastauksia oli kohdassa ei lainkaan ja loput 6 % oli kohdassa paljon. Kohdassa erittäin paljon ei ollut yhtään vastausta (liite 3 kuvio 9). Kaksi vastaajaa ei ollut vastannut kysymykseen.

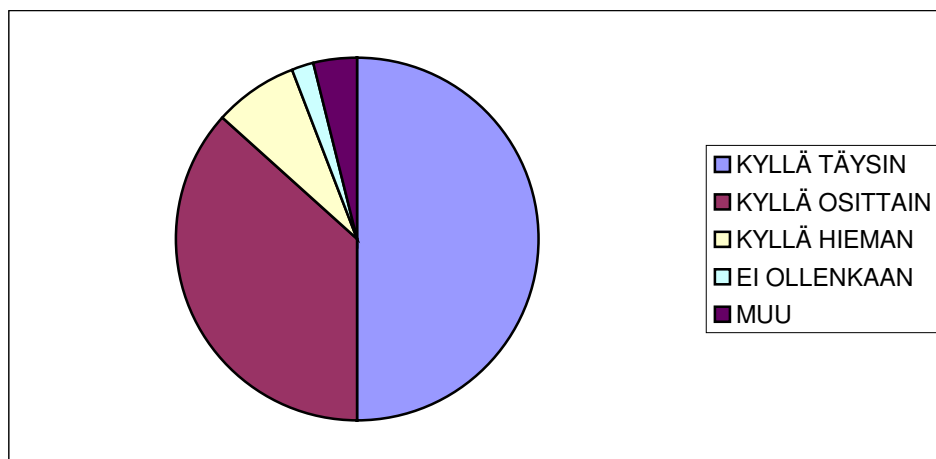
Kysyttäessä ajouraverkoston tiheydestä suurin osa vastaajista, eli 74 %, piti sitä melko harvana. Tiheänä ajouraverkostoa piti 17 % vastaajista ja harvana ajouraverkostoa piti 4 % vastaajista. Kohdassa yli tiheä ei ollut yhtään vastausta (liite 3 kuvio 10). Yksi vastaajista kaipasi vastaukseen kohtaa normaali. Viisi vastaajaa oli jättänyt kohtaan vastaamatta.

Kysymykseen jäikö metsään mitat täyttävää puuta suurin osa, eli 54 %, vastasi vähän. Toiseksi eniten, eli 44 %, vastauksia tuli kohtaan ei lainkaan ja kohtaan paljon tuli 2 % vastauksista (liite 3 kuvio 11). Yksi vastaaja oli jättänyt vastaamatta kysymykseen.

Oliko pitkiä kantoja kysymykseen suurin osa, eli 56 %, vastauksista tuli kohtaan vähän. Toiseksi eniten vastaajista, eli 31 %, vastasi ei lainkaan ja paljon kohtaan vastasi 13 % vastaajista (liite 3 kuvio 12). Yksi vastaaja oli jättänyt vastaamatta kohtaan.

6.4 Korjuun jälkeinen toiminta

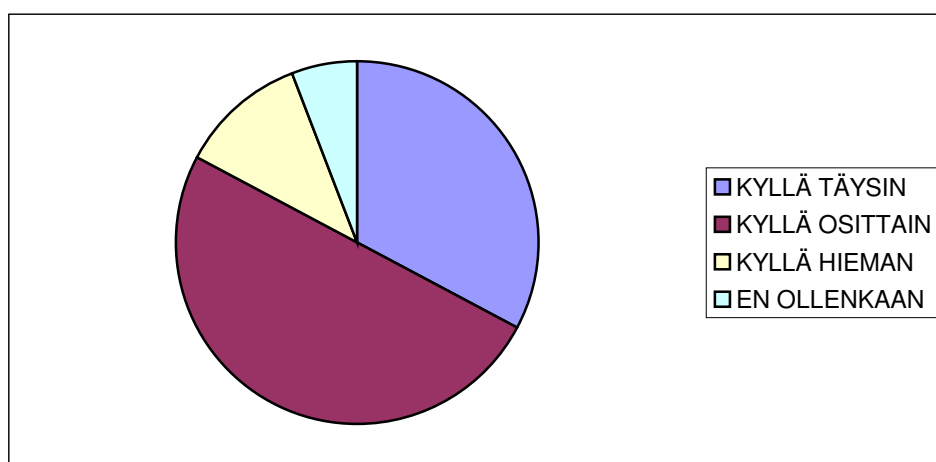
Kysymykseen oliko tukki- ja kuitupuu jakauma odotusten mukainen vastaajista suurin osa, eli 49 %, vastasi kyllä täysin. Toiseksi eniten, eli 37 %, vastauksia tuli kohtaan kyllä osittain. Sitten tulivat kohdat kyllä hieman 8 %, muu 4 % ja ei ollenkaan 2 % vastauksista. Kaksi vastaajaa oli jättänyt vastaamatta kysymykseen (kuvio 9).

Kuvio 9. Vastaajien mielipide tukki- ja kuitupuu jakaumasta

Kysyttäessä vastasiko kantorahatulo odotuksianne vastaajista suurin osa, eli 44 %, vastasi kyllä osittain. Toiseksi eniten, eli 36 %, vastauksia tuli kohtaan kyllä täysin. Loput jakaantuivat seuraavasti: kyllä hieman 4 %, ei ollenkaan 4 % ja muu 2 % (liite 3 kuvio 13). Kolme vastaajaa oli jättänyt vastaamatta kysymykseen.

Tiedustellessa vastaajan tyytyväisyyttä hankintapalvelun hinta ja laatu suhteeseen, vastaajista valta osa, eli 49 %, vastasi kohtaan kyllä osittain. Toiseksi eniten, eli 33 %, vastauksia oli kohdassa kyllä täysin. Kyllä hieman tyytyväisiä oli 12 % ja ei ollenkaan tyytyväisiä oli 6 % vastaajista. Yksi vastaaja oli jättänyt vastaamatta kysymykseen (kuvio 10).

Kuvio 10. Vastaajien tyytyväisyys hinta ja laatu suhteeseen

Tulevaisuudessa vastaajista 94 % aikoo käyttää metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelua uudelleen ja 6 % vastaajista ei aio tulevaisuudessa käyttää hankintapalvelua (liite 3 kuvio 14).

Vastaajista 90 % suosittelisi hankintapalvelua muille ja 10 % ei suosittelisi (liite 3 kuvio 15). Yksi vastaajista vastasi ehkä. Kaksi vastaajaa jätti kysymyksen tyhjäksi.

Sana on vapaa- osiossa vastaajat esittivät seuraavanlaisia kommentteja:

" Ehkä vähän pienempi kevyempi kone ei olisi tehnyt maastoon niin paljon suuria uria "

" Olen kaupunkilaismetsänomistaja. Oma asiantuntemukseni ei riitä vastaamaan ko. kysymyksiin eikä aikani riitä perehtymään asiaan. Olen tyytyväinen suomessa olevaan järjestelmään, jossa metsänomistajista pidetään huolta. Erityisen tyytyväinen olen ollut Kalannin- Ugin mhy:n Martti Järvisen asiantuntemukseen ja huolenpitoon "

" Puusta saatu hinta oli kai markkinahinta mutta metsänhoitoyhdistyksen kulujen ja palkkioiden jälkeen metsänomistajalle jäi yllättävän vähän euroja "

" Toivoisin että Kalannin ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistys toimisi yksinäisenä. En näe mitään hyvää yhdistymisellä suuriin yhdistyksiin, kuten Louna ja Länsimetsään "

" MHY:n kaverit ovat helposti tavoitettavissa ja asiat sujuvat joustavasti. Varmaan tietoa saisi vieläkin enemmän, kun vain ymmärtäisi kysyä "

" Jatkuvat vesisateet syksyllä 2008 aiheuttivat suuria ajo-uria maastoon ja tiestöön, mikä ei tietenkään ollut urakoitsijan syy, mutta pienemmällä kuormilla olisi voitu tilannetta parantaa. Aikataulu petti myös niin, että verotusteknisesti tulos huononi. Kaikki kulut 2008, osa tuloista 2009. Toimitus oli suunniteltu alkusyksyyn, tapahtui vasta joulukuussa. Suurin virhe ja tuloksen huononeminen aiheutui siitä, että vaikka hakkuusta oli sovittu jo keväällä, yhdistys sopi kaupasta vasta syksyllä ja hinta määräytyi toimitusajan perusteella, mikä oli oleellisesti alempi kuin mitä kesällä olisi voitu sopia "

" Hakkuut lähtivät nopeasti liikkeelle ja etenivät rivakasti. Kuitenkin puut juuttuivat maantienvarteen ja maksua ei tullut viikkokausiin, vaikka otin useamman kerran yhteyttä metsänhoitoyhdistykseen. Vasta siinä vaiheessa alkoi tapahtua kun otin itse suoraan yhteyttä metsäliittoon. Mielestäni metsänhoitoyhdistyksen olisi pitänyt hoitaa yhteydenpito, koska peri käyvän hinnankin palveluksistaan.

Ns. " kaupunkilaismetsänomistajana " ja vähän metsäasioista tietävänä koen kuitenkin metsäkaupan tekemisen metsänhoitoyhdistyksen kautta turvallisempaa kuin suoraan esim. Metsäliiton kautta "

" Urakoitsija, joka suoritti hakkuun teki hyvän harvennus työn muuten, mutta kantojen korkeus on paikoitellen ollut niin korkea ettei maataloustraktorilla pääse niiden yli niin-pä niitä on jouduttu sahaamaan moottorisahalla matalammaksi.

Kuitenkin pidän että se on pieni murhe. Koska kokonaislopputulos hinta/laatu oli mielestäni kohdallaan, tulen jatkossa toimimaan yhdistyksen kanssa samaan malliin kuin tähänkin asti. Arvostan yhdistyksen miesten ammattitaitoa ja pidän sitä erittäin tärkeänä, että yhdistyksellä tulee olemaan resurssit kunnossa jatkossakin - metsänhoitomaksut ok.

" Viime hakkuukertaan olen joksenkin tyytyväinen. Täytin tämän kyselyn siltä pohjalta. Edellinen kerta meni vähän huonommin. Oli Hakkuuvaurioita, paljon pitkiä kantoja ja jätetty kuusi, vaikka oli sovittu, että kuuset poistetaan (lahovikaisia). Mäntyjä oli valtapuustona. Oli eri työmiehet asialla. Viimeksi työn valvonta toimi, aikaisemmin ei.

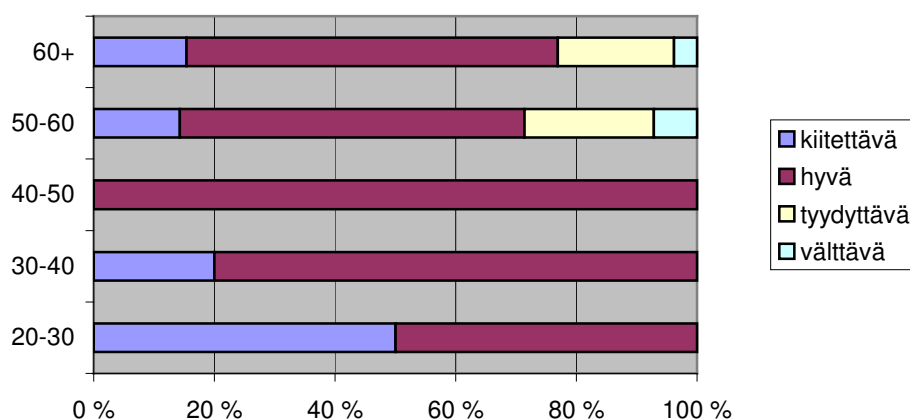
7 TULOSTEN TARKASTELU

7.1 Metsänhoitoyhdistyksen toiminta

Metsänhoitoyhdistykseltä saatuun palveluun oltiin yleisesti tyytyväisiä. Miehet olivat naisia tyytyväisempiä saamaansa palveluun (liite 4 kuvio 1). Ammattiryhmistä maanviljelijät ja yrittäjät olivat tyytyväisimpiä saamaansa palveluun. Eläkeläiset olivat vastaavasti tyytymättömmimpiä saamaansa palveluun (liite 4 kuvio 2). Metsänhoidon neuvojien ammattitaitoa pidettiin hyvänä. Vaikutusmahdollisuuksiaan vaikuttaa leimikon rajaukseen ja suunnitteluun metsänomistajat pitivät suurina. Kyselyyn vastanneista naisista (liite 4 kuvio 3) ja palkansaajista (liite 4 kuvio 4) tosin viidennes vastasi olleensa täysin vailla vaikutusmahdollisuuksia.

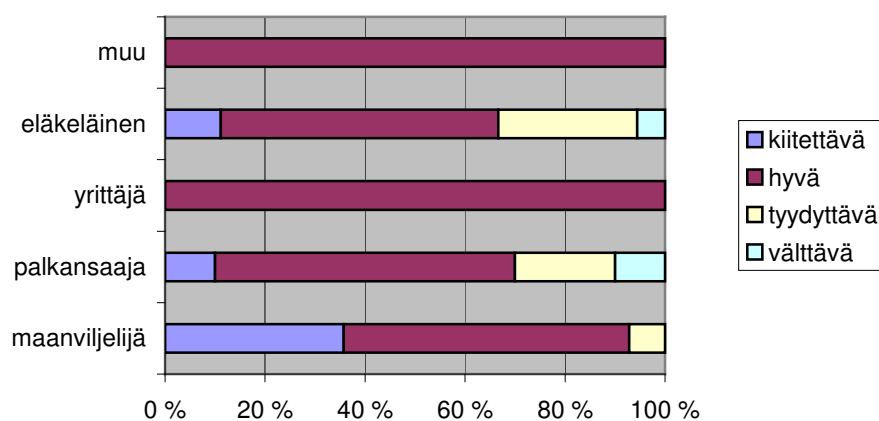
7.2 Korjuuketjun toiminta

Metsänomistajat olivat tyytyväisiä hakkuun lopputulokseen. Metsänhoitoyhdistyksen suorittaman hakkuun lopputulos vastasi mielikuvaa, joka metsänomistajalla oli ennen hakkuuta. Ammattiryhmistä maanviljelijät tyytyväisimpiä. Palkansaajat ja eläkeläiset pitivät hakkuun lopputulosta huonoimpana (liite 4 kuvio 5). Hankintapalvelun aiempi käyttö lisäsi tyytyväisyyttä (liite 4 kuvio 6). Korjuujälki oli hakkuukoneketjujen jäljiltä hyvää. Mutta yli 50-vuotiaissa tyydyttävien ja välttävien arvosanojen osuus nousi yli 20 % (kuvio 11). Eläkeläisistä ja palkansaajista kolmannes piti korjuujälkeä tyydyttävänä tai välttävänä (kuvio 12). Hankintapalvelua aiemmin käyttäneet pitivät korjuujälkeä parempana kuin ensimmäistä kertaa käyttäneet.

Kuvio 11. Iän vaikutus arvosanaan korjuujäljestä.

Tukki- ja kuitupuu jakaumaan oltiin tyytyväisiä, joten apteeraus oli hakkuukoneenkuljettajilta onnistunut. Metsäkoneenkuljettajien ammattitaitoa pidettiin hyvänä. Harvennuksen jälkeistä puustoa pidettiin sopivana. Korjuuvaurioita oli löytynyt metsistä vähän. Ajourverkostoa pidettiin melko harvana. Mitat täyttävää puuta löytyi metsästä vähän. Myös pitkiä kantoja korjuun jäljiltä oli vähän.

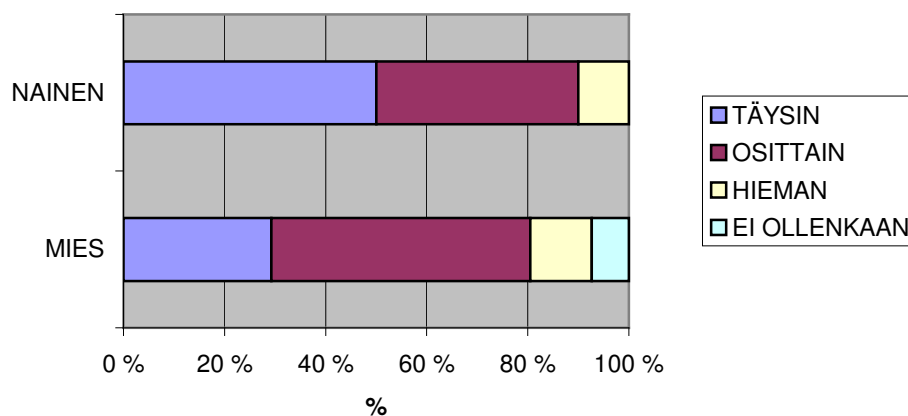
Kuvio 12. Ammatin vaikutus arvosanaan korjuujäljestä

Verratessa metsänomistajien havaintoja metsänhoitoyhdistyksen korjuusta metsäkeskuksen tarkastusraporttiin voidaan huomata miten yhtenäiset ne ovat. Tarkastusraportti liitteenä 5. Korjuuvaurioita löytynyt vähän, harvennustiheys hyvä, puulaji valinta tehty

hyvin ja ajoura tiheys sopiva. Ainoana huomiona ajourilla olleet painumat, joista itse en tutkimuksessa kysynyt mitään, koska vuosien 2006 -2009 syksyt ja talvet olivat Lou-nais- Suomessa todella sateisia.

7.3 Korjuun jälkeinen toiminta

Kantorahatulo oli ollut odotusten mukainen. Naiset olivat miehiä tyytyväisempiä kanto-rahataloon (liite 4 kuvio 7). Ammattiryhmistä eläkeläiset olivat tyytyväisimpiä saamiinsa kantorahatuloihin. Tyytymättömiä kantorahatuloihin olivat yrittäjät ja maanvilje-lijät (liite 4 kuvio 8). Hinta ja laatu suhteeseen oltiin myös tyytyväisiä, tosin miehet oli-vat tyytymättömiä kuin naiset(kuvio 13).

Kuvio 13. Sukupuolen vaikutus tyytyväisyyteen hinta ja laatu suhteeseen.

8 YHTEENVETO

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää Kalannin ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelun laatu. Mielestäni tutkimus onnistui tässä asiassa hyvin. Suurin osa kyselyyn vastanneista 53:sta metsänomistajasta piti metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelun laatua hyvänä. Yhdistyksen jäsenmäärästä vastaajien määrä on noin 9,5 prosenttia, mutta vuosittain hankintapalvelua käyttäneistä metsänomistajista noin kolmannes. Näin ollen tuloksia voi pitää luotettavina.

Metsänomistajat arvostivat pientä yhdistystä ja sitä että toimihenkilöt olivat helposti tavoitettavissa. Vastaajista 94 % aikoo tulevaisuudessa käyttää yhdistyksen hankintapalvelua. Prosenttiosuus kertoo metsänomistajien tyytyväisyydestä metsänhoitoyhdistyksen toimintaan ja siihen että he saavat yhdistykseltä sellaisia palveluja joita toivovat. Yhdistyksen hankintapalvelua käyttävistä metsänomistajista varsin pieni osa (11 %) oli palvelua ensimmäistä kertaa käyttäneitä. Tätä ryhmää yhdistys voisi tulevaisuudessa kasvattaa.

Korjuujälki oli myös sellainen asia, joka sai tutkimuksessa vastaajilta heikohkon arvosanan (20 % tyydyttäviä ja välttäviä vastauksia). Tämä voi johtua siitä, että metsänomistajat eivät ole ymmärtäneet, millaista korjuujälki on koneellisessa puunkorjuussa. Myös vastaajien korkea ikä viittaa siihen, että mielikuva korjuujäljestä on mieshakuusta. Metsänomistajien neuvonta asiassa varmasti parantaa tulevaisuudessa suhtautumista koneellisen puunkorjuun korjuujälkeen. Myös hakkuukoneketjujen kuljettajien ammattitaitoa lisäämällä korjuujälki paranee.

Hinta ja laatu suhteeseen oltiin myös tyytymättömiä (18 % hieman tai ei ollenkaan tyytyväisiä). Koska palvelujen hintoja on vaikeampi laskea kannattaa yhdistyksen panostaa hankintapalvelun laadun parantamiseen, jotta palvelu olisi parempaa, kuin mitä se on kilpailijoilla. Osa-alueilla joista metsänhoitoyhdistys sai laadustaan hyvän arvosanan kannattaa myös tulevaisuudessa parantaa, eikä tyytyä siihen että asiat hoituvat nykyisellä tavalla.

LÄHTEET

Painetut lähteet

Järvenpää, Reivo: Tapion taskukirja 2002. Kustannusosakeyhtiö Metsälehti, Gummerus Kirjapaino Oy Jyväskylä 2002, s 112 - 115.

Kärhä, Kalle ja Aarnio Jukka: Metsänhoitoyhdistysten puukaupallinen toiminta. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 797, 2001. Gummerus kirjapaino Oy Jyväskylä 2001, s. 26 - 30

Peltola, Markus: TEHO TTS metsätalousnumero 1/2009. Oy Fram Ab, Vaasa 2009, s 4 -5.

Painamattomat lähteet

Kalannin ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtaja Martti Järvisen haastattelu 23.3.2010

Sähköiset lähteet

Forest.fi: n kotisivu [online] [viitattu 01.06.2010].

www.forest.fi/smyforest/forest.nsf/allbyid/2060D041E6A0B051C2256F25003E4B8D?Opendocument

Laki metsänhoitoyhdistyksistä 10.7.1998/534 [online] [viitattu 12.05.2010].

www.finlex.fi/laki/ajantasa/1998/19980534

Metsänhoitoyhdistysten kotisivu [online] [viitattu 17.02.2010].

www.mhy.fi/mhy/fi_FI/etusivu/

Metsätilastollinen vuosikirja pdf [online] [viitattu 01.06.2010].

www.metla.fi/julkaisut/

*LIITE 1. SAATEKIRJE***Arvoisa metsänomistaja**

Opiskelen Tampereen ammattikorkeakoulussa metsätalousinsinööriksi. Parhailaan työstän lopputyötäni. Lopputyöni aihe on selvittää metsänomistajien tyytyväisyys Kalannin- ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelun laatuun.

Parantaaksemme Kalannin- ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen toimintaa, selvitän metsänomistajien tyytyväisyyttä metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelun laatuun. Tutkimuksen pohjana käytetään Kalannin- ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelua vuosina 2006 - 2009 käyttäneiden metsänomistajien mielipiteitä, joita tällä kyselyllä kartoitetaan.

Toivon Teidän vastaavan kysymyksiin ja postittamaan vastauksenne minulle oheisella vastauskuorella. Käsittelen vastaukset luottamuksellisesti. Halutessanne voitte vastata myös nimettömänä. Yhteenvedon vastauksista teen kirjallisenä opinnäytetyöhöni. Yhteenvedon vastauksista annan myös Kalannin- ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtajan - Martti Järvisen - luettavaksi.

Vastaukset toivon saavani postitettuna takaisin 09.02.2010 mennessä osoitteeseen: Palsanraitti 56, 23600 Kalanti. Palautuskuoren postimaksu on maksettu.

Kiitos ajastanne!

Terveisin Rauno Mäkinen
Palsanraitti 56
23600 Kalanti
rauno.makinen@fe.tpu.fi

LIITE 2. KYSELYLOMAKE

KYSELYLOMAKE

1. Sukupuoli
 - a) mies
 - b) nainen

2. Ikä
 - a) 20-30 vuotta
 - b) 30-40 vuotta
 - c) 40-50 vuotta
 - d) 50-60 vuotta
 - e) 60+ vuotta

3. Ammatti
 - a) maanviljelijä
 - b) palkansaaja
 - c) yrittäjä
 - d) eläkeläinen
 - e) muu, mikä

4. Tilalla metsää
 - a) 5-20 ha
 - b) 20-50 ha
 - c) 50-100 ha
 - d) 100-200 ha
 - e) 200+ ha

5. Etäisyys metsätilaan
 - a) asun tilalla
 - b) asun tilan lähellä (alle 50 km)
 - c) asun kauempana (yli 50 km)

6. Tunnetteko yhdistyksen metsänhoidonneuvojan?
 - a) kyllä
 - b) ei

7. Oletteko aikaisemmin käyttänyt Kalannin- ja Uudenkaupungin metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelua ?
 - a) kyllä
 - b) ei

8. Minkä arvosanan antaisitte metsänhoitoyhdistykseltä saamaanne palveluun?
 - a) kiitettävä
 - b) hyvä
 - c) tyydyttävä
 - d) välttävä
 - e) heikko

9. Metsänhoidonneuvojan ammattitaito oli mielestänne?

- a) kiitettävä
- b) hyvä
- c) tyydyttävä
- d) välttävä
- e) heikko

10. Mahdollisuutenne vaikuttaa leimikon suunnitteluun?

- a) suuret
- b) melko rajalliset
- c) rajalliset
- d) ei vaikutus mahdollisuuksia
- e) muu mikä?

11. Millaisiksi koitte mahdollisuutenne vaikuttaa leimikon rajaukseen?

- a) suuret
- b) melko rajalliset
- c) rajalliset
- d) ei vaikutus mahdollisuuksia

12. Vastasiko hakkuun lopputulos mielikuvaanne, joka teillä oli ennen hakkuun suorittamista?

- a) kyllä täysin
- b) kyllä osittain
- c) kyllä jonkin verran
- d) ei ollenkaan

13. Korjuujälki oli mielestänne?

- a) kiitettävä
- b) hyvä
- c) tyydyttävä
- d) välttävä

14. Metsäkoneiden kuljettajien ammattitaito oli mielestänne?

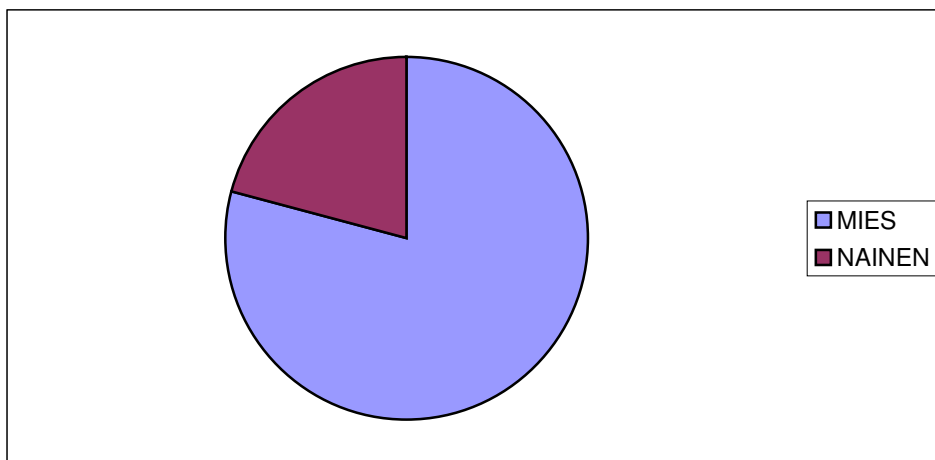
- a) kiitettävä
- b) hyvä
- c) tyydyttävä
- d) välttävä
- e) heikko

15. Jäävä puusto oli mielestänne harvennuksen jälkeen?

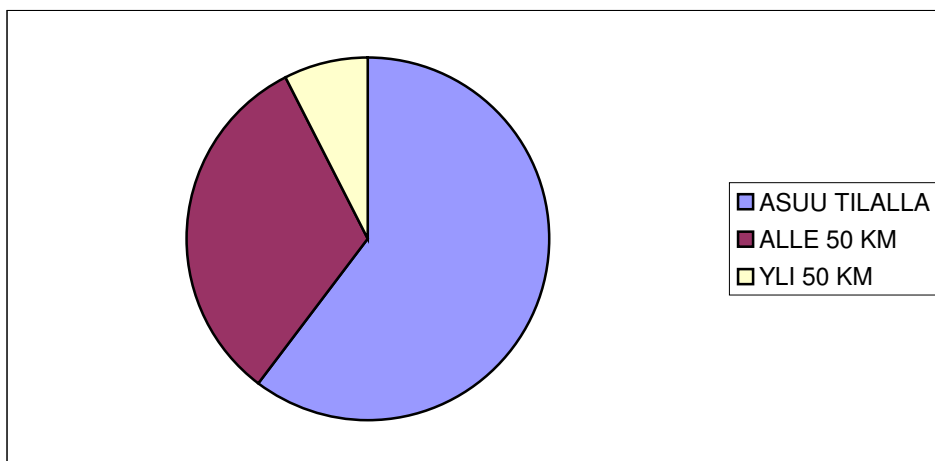
- a) tiheä
- b) sopiva
- c) harva

16. Korjuuvaurioita löytyi metsästä?
a) erittäin paljon
b) paljon
c) vähän
d) ei lainkaan
17. Ajouraverkosto oli mielestänne (normaalina ajouravälinä pidetään 20 m)?
a) yli tiheä
b) tiheä
c) melko harva
d) harva
18. Jäikö metsään mitan täyttävää puuta (ts. latvoja)?
a) paljon
b) vähän
c) ei lainkaan
19. Oliko pitkiä kantoja?
a) paljon
b) vähän
c) ei lainkaan
20. Oliko tukki- ja kuitupuu jakauma odotusten mukainen?
a) kyllä täysin
b) kyllä osittain
c) kyllä hieman
d) en ollenkaan
21. Vastasiko saamanne kantorahatulo odotuksianne?
a) kyllä täysin
b) kyllä osittain
c) kyllä hieman
d) en ollenkaan
e) muu
mikä?
22. Oletteko tyytyväinen hankintapalvelun hinta/laatu suhteeseen?
a) kyllä täysin
b) kyllä osittain
c) kyllä hieman
d) en ollenkaan
23. Aiotteko tulevaisuudessa käyttää metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelua?
a) kyllä
b) en
24. Suositteletko hankintapalvelua muille?
a) kyllä
b) ei

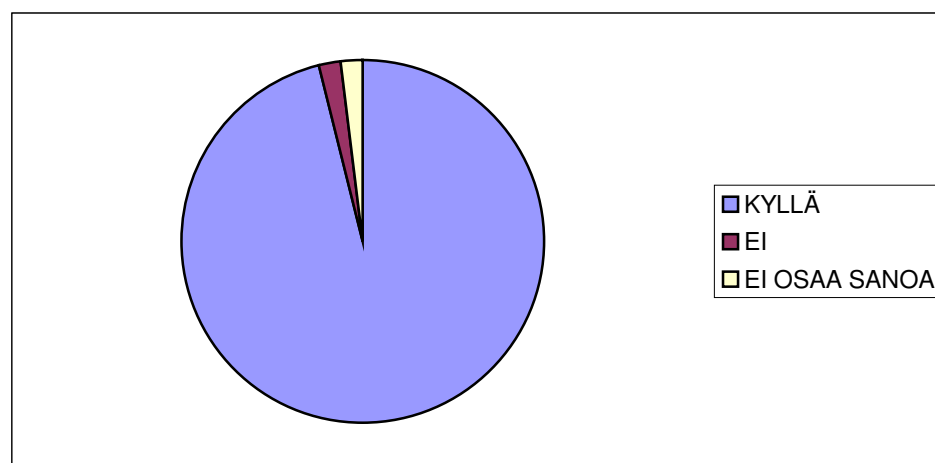
LIITE 3. TAULUKOT OSIOON 6.

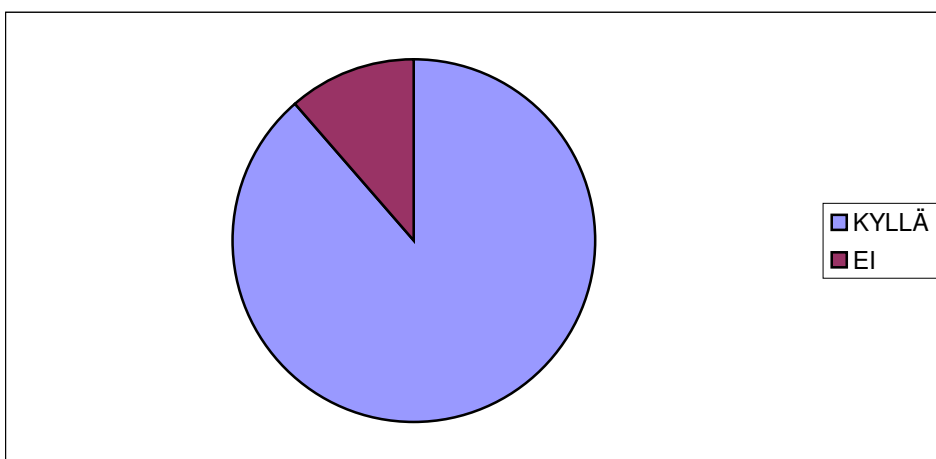
KUVIO 1. Metsänomistajien sukupuolijakauma.

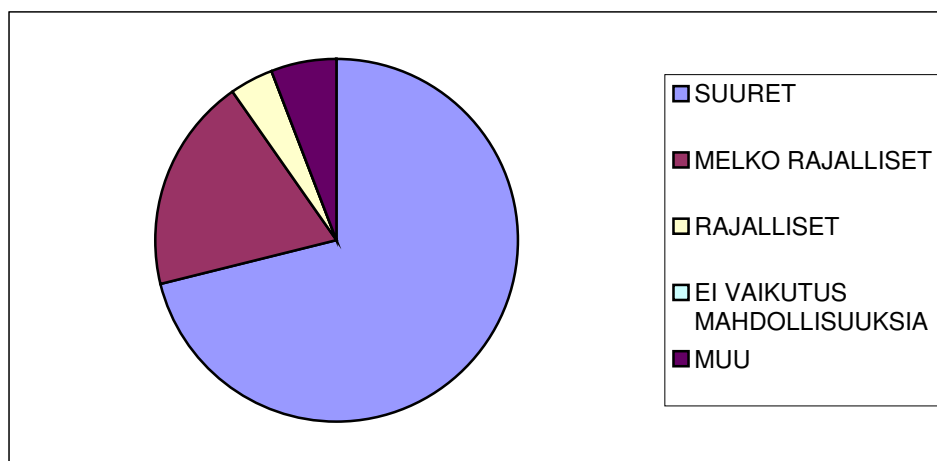
KUVIO 2. Vastajien asuinpaikan etäisyys metsätilaansa.

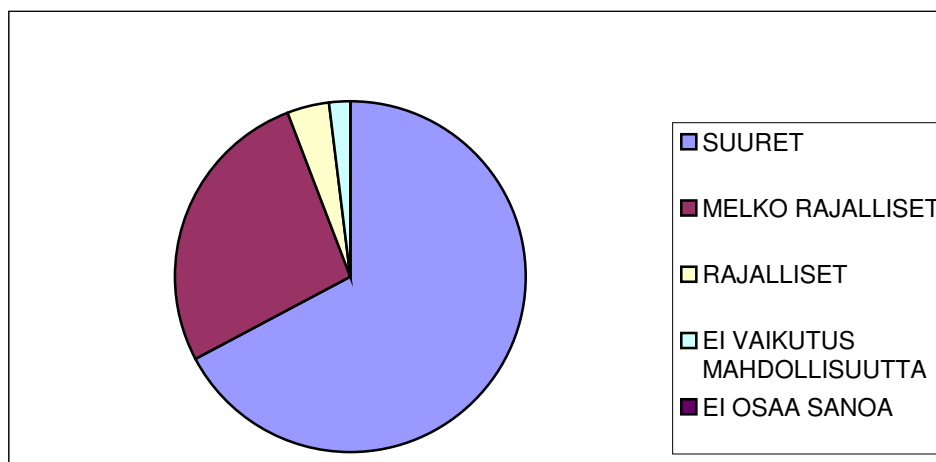
KUVIO 3. Vastaukset kysymykseen tuntee ko metsänhoidon neuvojan

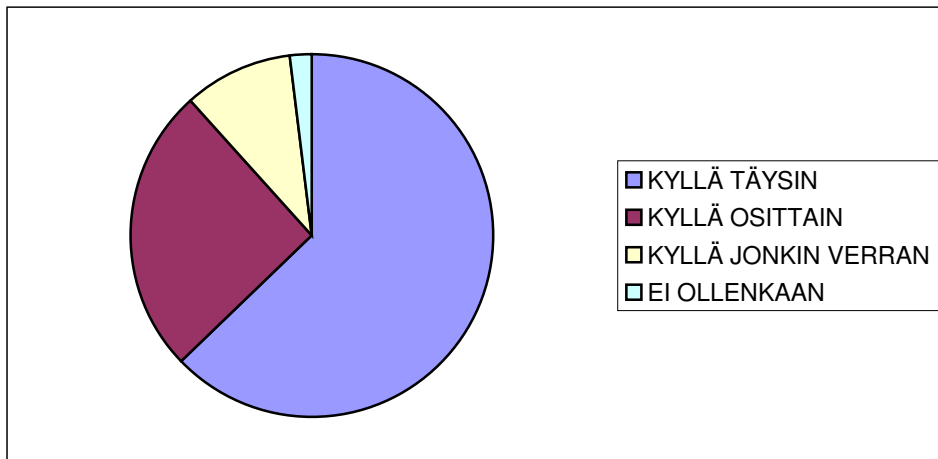
KUVIO 4. Vastaukset kysymykseen oliko ennen käyttänyt metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelua.

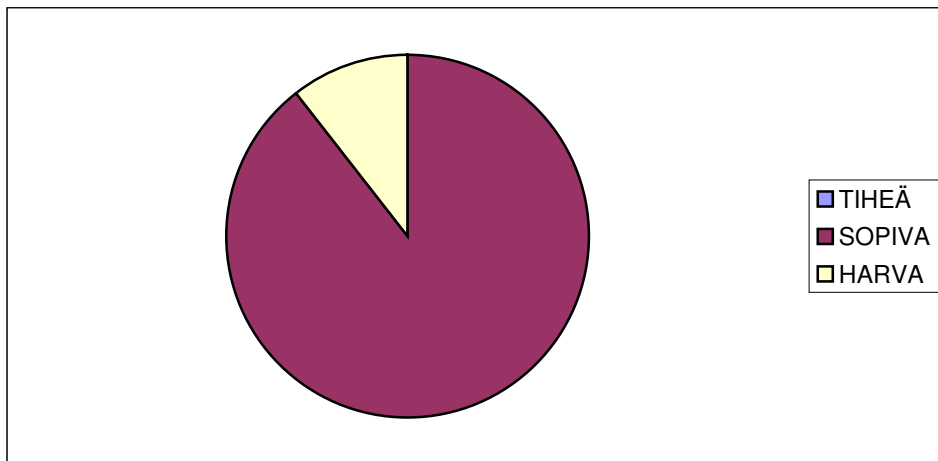
KUVIO 5. Vastaukset kysymykseen minkälaiset vaikutusmahdollisuudet vastaajilla oli leimikon suunnitteluun.

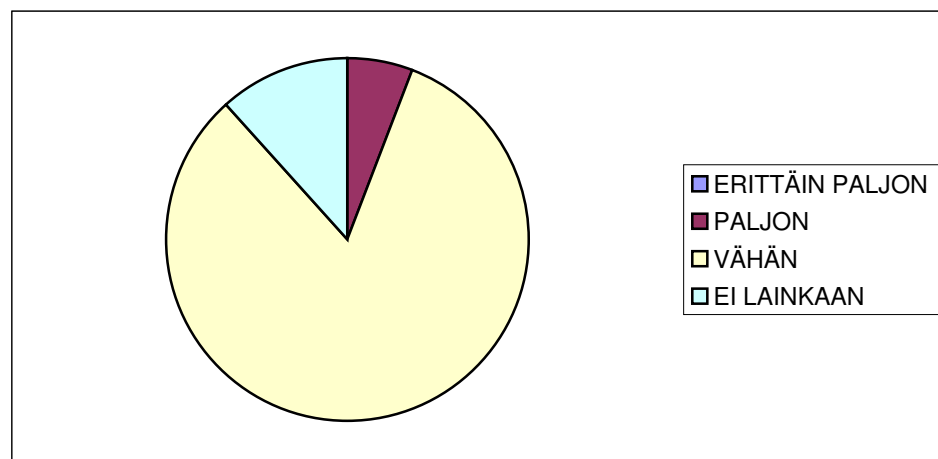
KUVIO 6. Vastaukset kysymykseen minkälaiset vaikutusmahdollisuudet vastaajilla leimikon rajauksessa olivat.

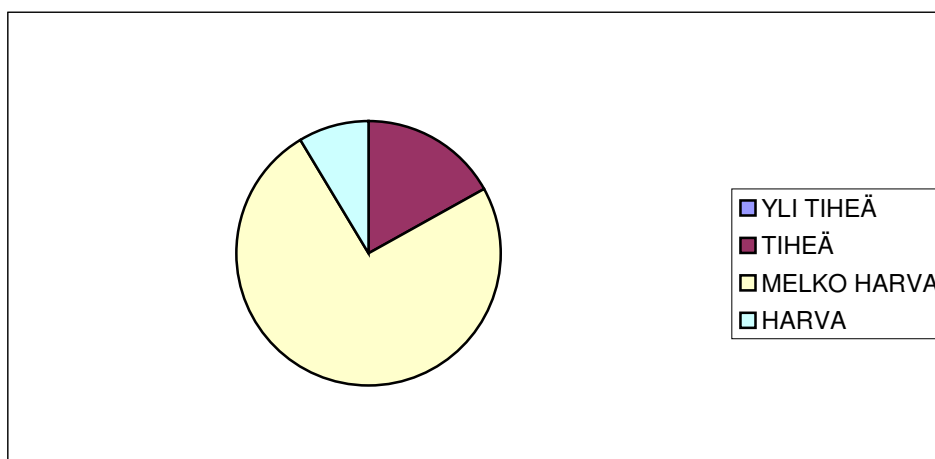
KUVIO 7. *Vastasiko hakkuun lopputulos mielikuvaanne.*

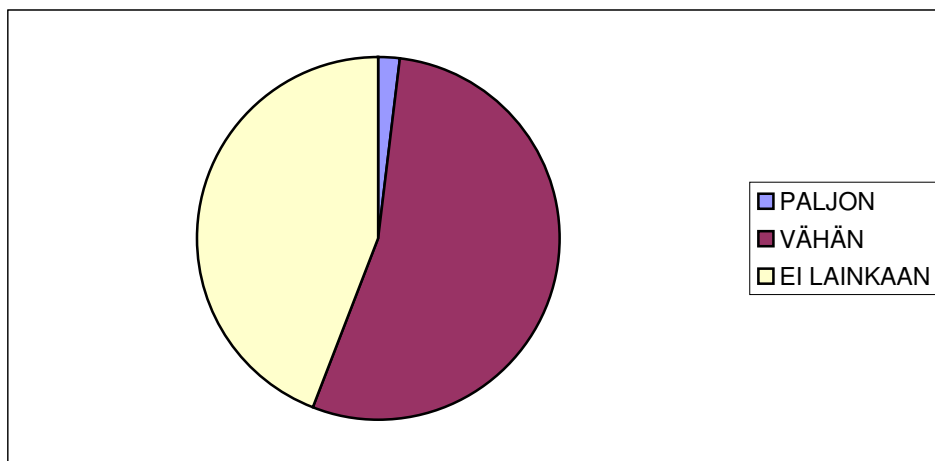
KUVIO 8. *Harvennuksen jälkeen jäävä puusto.*

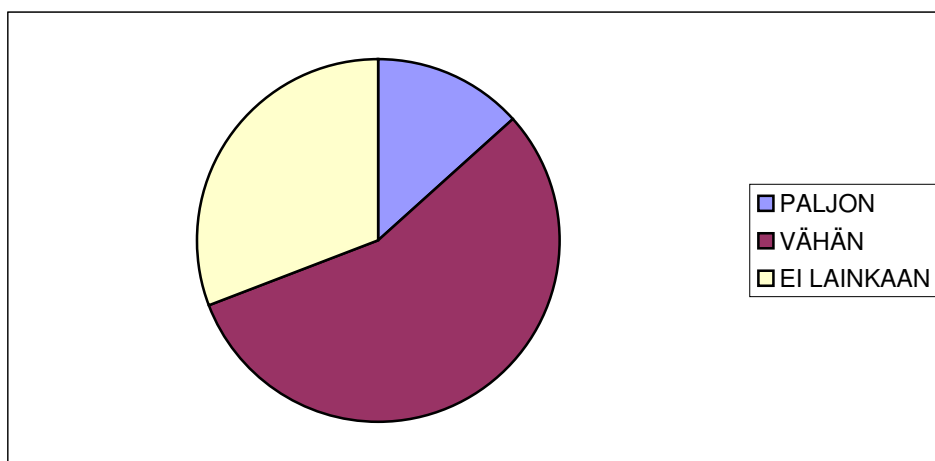
KUVIO 9. *Korjuuvaurioita hakkuun jälkeen.*

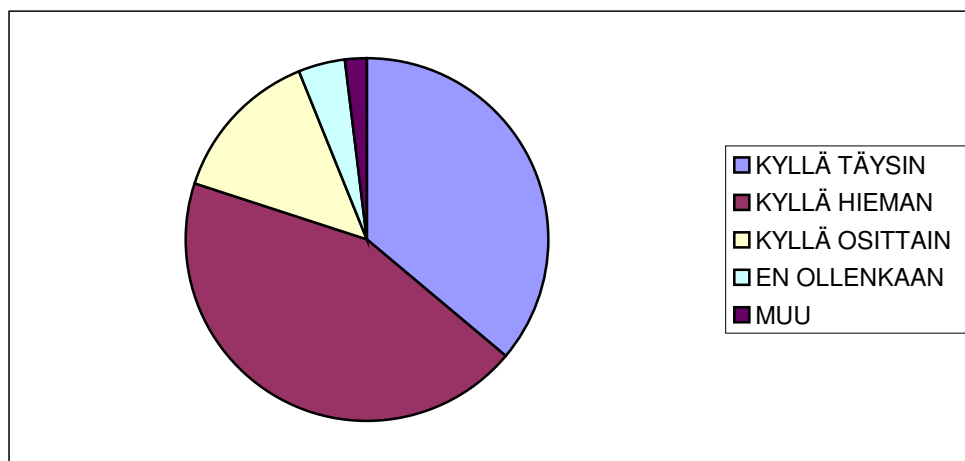
KUVIO 10. *Ajouraverkoston tiheys.*

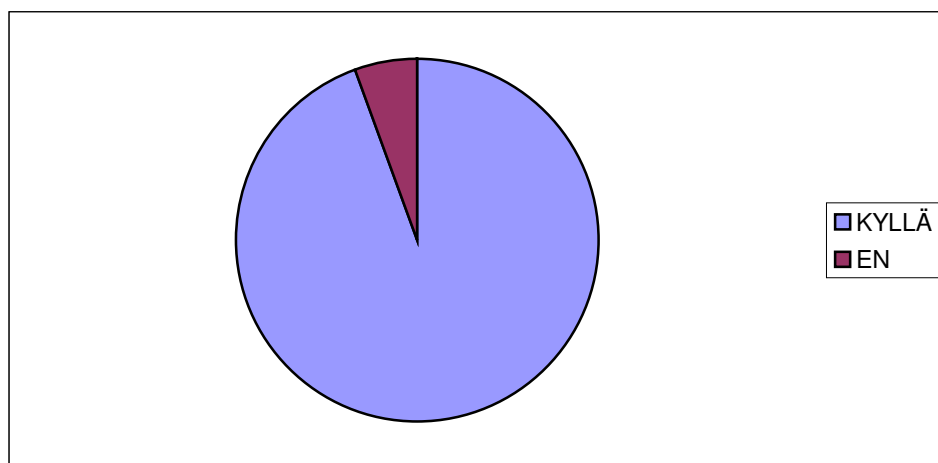
KUVIO 11. *Jäikö metsään mitat täyttävää puuta.*

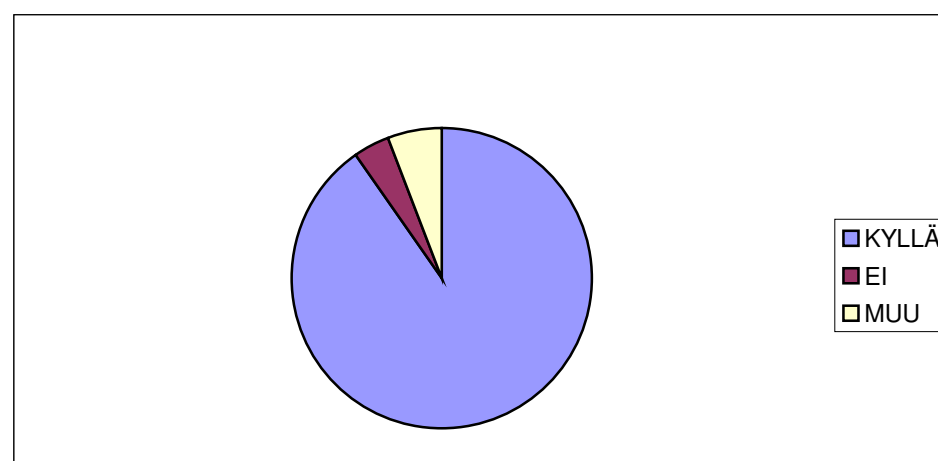
KUVIO 12. *Jäikö korjuun jäljiltä pitkiä kantoja.*

KUVIO 13. *Vastasiko kantorahatulo odotuksianne.*

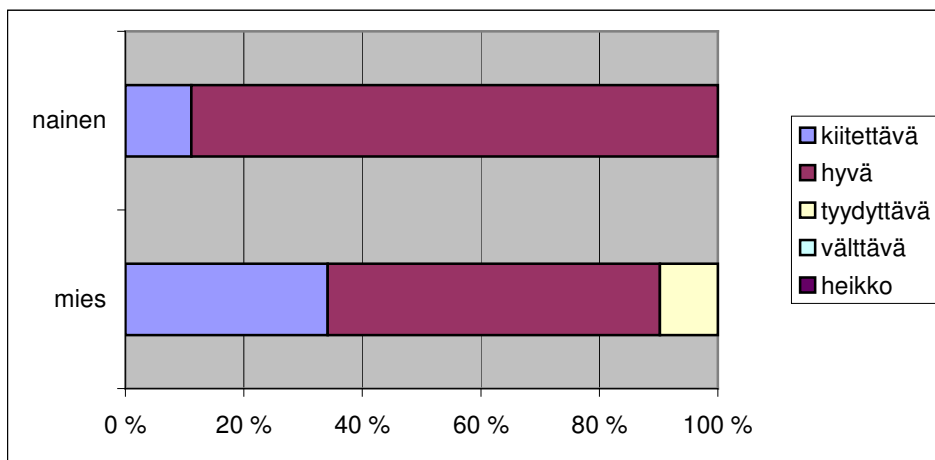

KUVIO 14. *Tuletteko tulevaisuudessa käyttämään metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelua.*

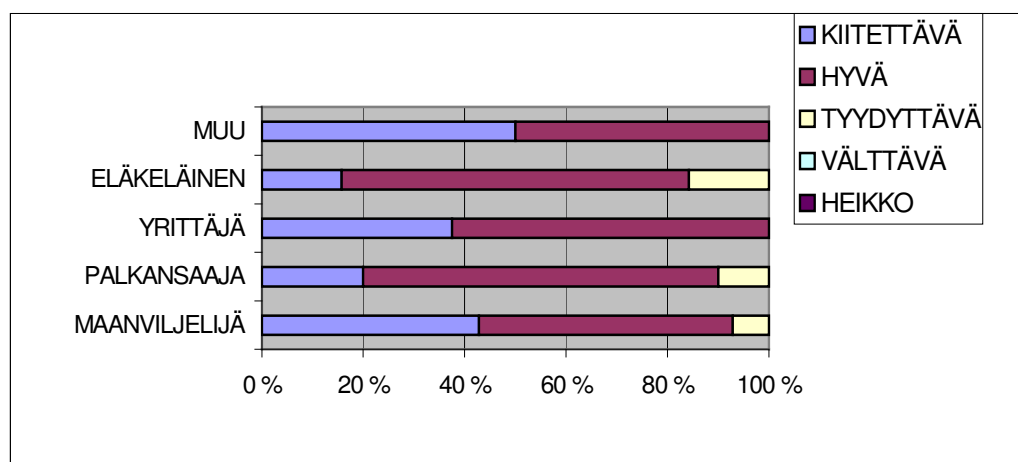

KUVIO 15. *Suosittelisitko metsänhoitoyhdistyksen hankintapalvelua muille.*

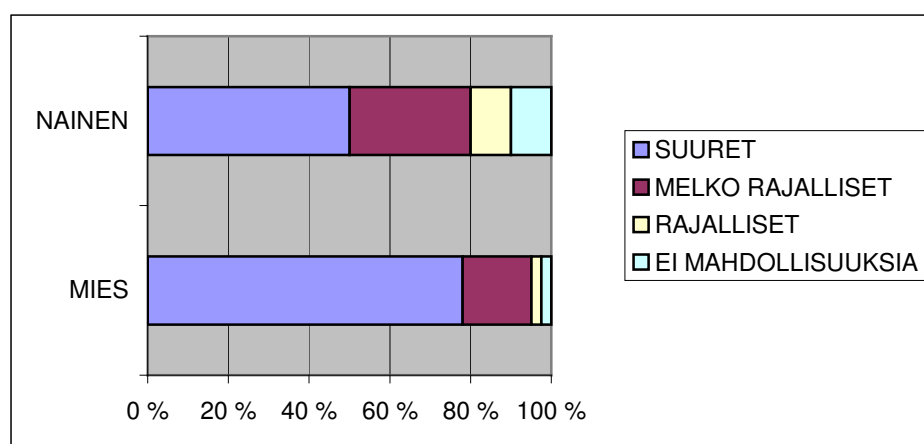
LIITE 4. TAULUKOT OSIOON 7.

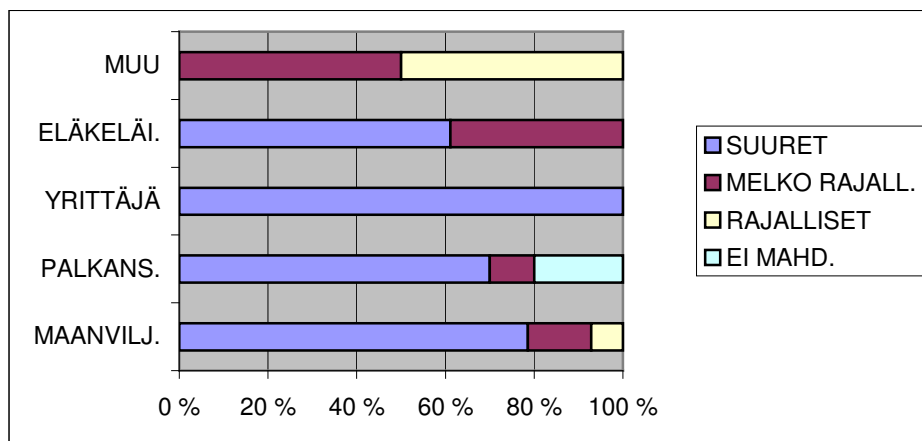
KUVIO 1. Sukupuolen vaikutus arvosanalle saamastaan palvelusta.

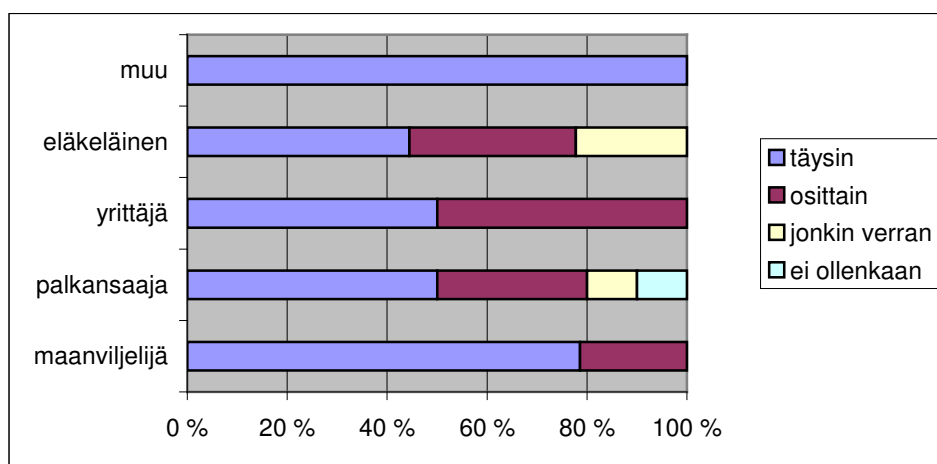
KUVIO 2. Ammattiryhmän vaikutus arvosanalle saamastaan palvelusta.

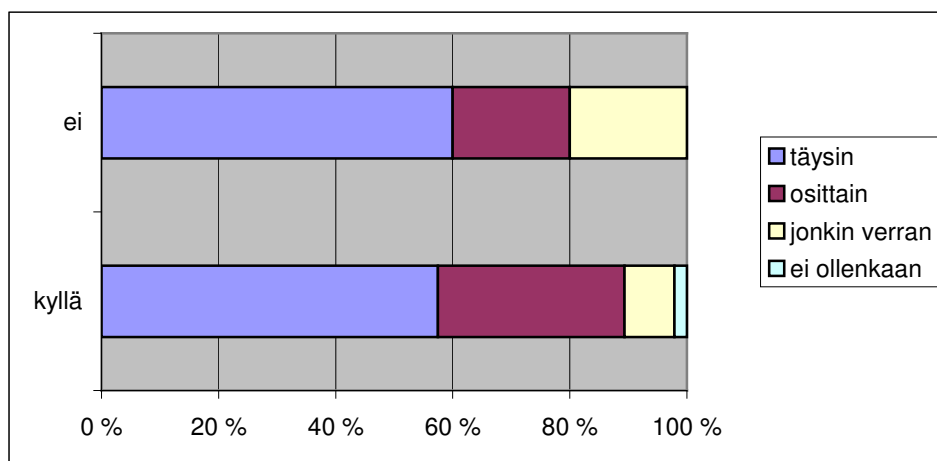
KUVIO 3. Sukupuolen vaikutus mahdollisuuksiin vaikuttaa leimikon suunnitteluun.

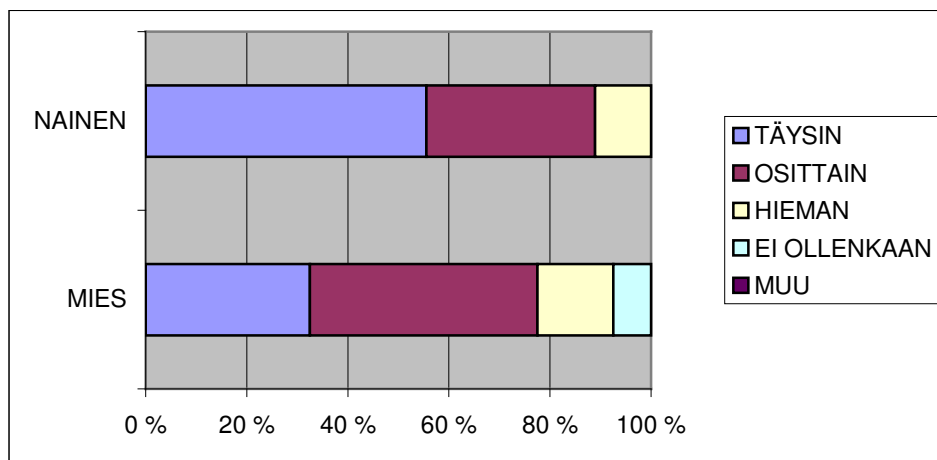
KUVIO 4. Ammattiryhmän vaikutus mahdollisuuksiin vaikuttaa leimikon suunnitteluun.

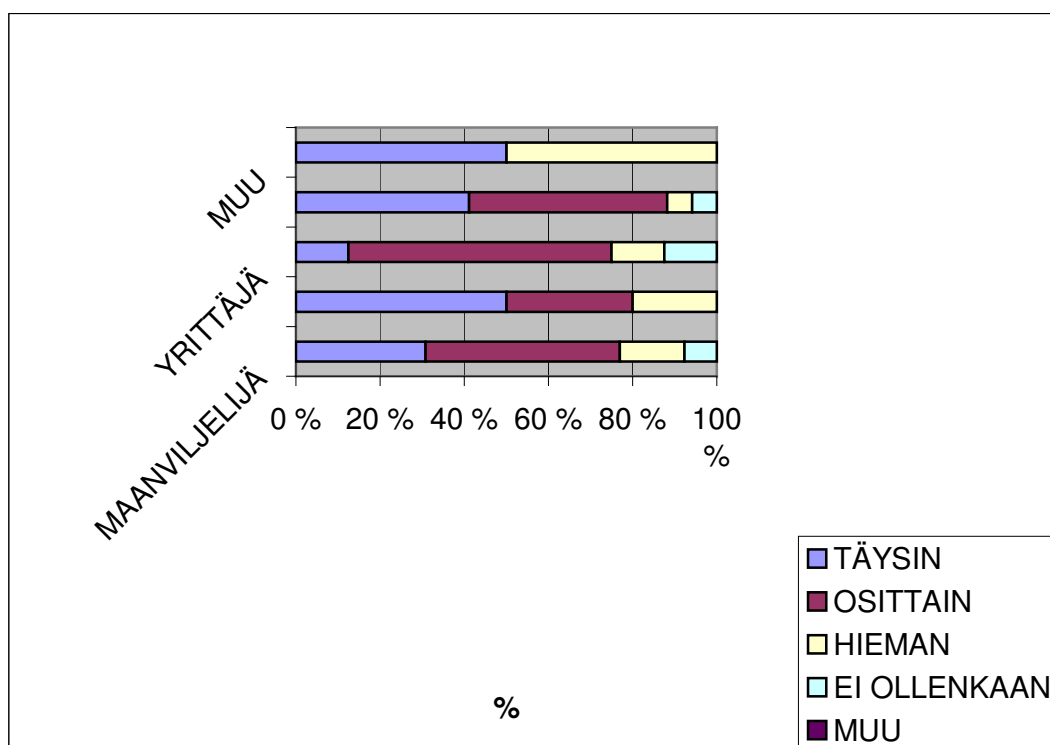
KUVIO 5. Ammattiryhmän vaikutus tyytyväisyyteen hakkuun lopputuloksessa.

KUVIO 6. Aikaisemman käytön vaikutus tyytyväisyyteen hakkuun lopputuloksessa.

KUVIO 7. Sukupuolen vaikutus tyytyväisyyteen saamistaan kantorahatuloista.

KUVIO 8. Miten ammatti vaikuttaa annettuun arvosanaan tyytyväisyydestä kantorahatuloihin.

LIITE 5. METSÄKESKUKSEN TARKASTUSRAPORTTI.

metsäkeskus
 metsäntieteiden keskus
 www.metsakeskus.fi

Harvennushakkuun korjuujäljen
 tarkastus selvitys

Sivu: 1 / 1

Ilmoitustunnus: 1022006017215

Ajoaika: 19.04.2010
 Käyttäjä: LSHALILP

Soinu Tauno Veikko Johannes
 Kytämäentie 455
 FI-23660 KALANTIAS

Kunta: 895 Uusikaupunki
 Kylä: 455 Santio
 Tila: 3:34-0000 Maunu

Arvoisa Metsänomistaja!

Metsäkeskus suorittaa metsälain valvontaa muun muassa tarkastamalla maastossa metsäkeskukseen saapuneita metsänkäyttöilmoituksia. Metsänne hakkuuta koskevassa metsänkäyttöilmoituksessa ollut harvennushakkuu on valittu satunnaisotannalla korjuujäljen tarkastukseen. Metsäkeskuksen tarkastaja on tehnyt maastotarkastuksen. Tarkastetut kuviot ja niitä koskeva tarkastustulos on kerrottu tässä tarkastus selvityksessä ja oheisessa tarkastusraportissa. Mikäli teillä on tähän asiaan liittyen jotain kysyttävää, voitte ottaa yhteyttä tarkastajaan.

Tarkastaja Ilpo Halinen puh. 040-5253 693

Tarkastuksen tulos on annettu tiedoksi hakkuun suorittajalle (yhtiö, mhy, tms).

Tarkastuskohde on valittu 21.08.2006 metsäkeskukseen saapuneesta metsänkäyttöilmoituksesta.

Tarkastuksen kohdevalinta: korjuujäljen otanta
 Tarkastettu pinta-ala: 5,90 ha
 Ilmoituksen laatija: metsänhoitoyhdistys
 Hakkuuoikeuden haltija:

Jäävän puuston määrän arvostelu

Hyvä	5,90 ha		
Huomautettavaa	0,00 ha		
Hyväksyty yhteensä:	5,90 ha	Virheellinen yhteensä:	0,00 ha

Hakkuun ja korjuujäljen kokonaisarvostelu

Hyvä	5,90 ha		
Huomautettavaa	0,00 ha		
Hyväksyty yhteensä:	5,90 ha	Virheellinen yhteensä:	0,00 ha

Hakkuu ja puuvalinta tehty hyvin. Runko- ja juurivaurioita erittäin vähän. Ajourat vähän tiheässä kuvion eteläpäässä ja painumaa syntynyt kun ajourat on viety soistuneista kohdista muuten kantavalla maalla. Painumien osuus tyydyttävä.

Tarkastuspvm 27.09.2007 Tarkastaja Halinen Ilpo

LIITTEENÄ Harvennushakkuun korjuujäljen tarkastusraportti
 Kartta

Harvennushakkuun korjuujäljen tarkastusraportti

Sivu: 1 / 1

Ilmoitustunnus: 1022006017215

Soinu Tauno Veikko Johannes

895-455-3-34-0000

Kuvion nro 232,0 osa 1

Todettu pinta-ala: 5,90 ha

Hakkuuneneelmä: Kone

Korjuun ajankohta: Maa sulana

Pääpuulaji: Mänty

Hakkuutapa: Harvennushakkuu

Kuivahko kangas tai vastaava suo

Keskikarkea tai karkea kangasmaa

Jäävä puusto:

Pohjapinta-ala 17 m²/ha

500 rkl/ha

valkaisuus 16,5 m

Puuston määrän arvostelu:

hyvä

Ajouraverkosto:

ajourten leveys 4,2 m

ajouraväli 17,0 m

Urapainumia

9,0 % ajourten pituudesta

Puustovauriot:

runkovauriot 0,2 %

juurivauriot 0,0 %

vauriot yhteensä

0,2 % kasvatettavan puuston runkoluvusta

Hakkuun kokonaisarvostelu:

hyvä

Lisätiedot:

Hakkuu ja puuvälilinta tehty hyvin. Runko- ja juurivaurioita erittäin vähän. Ajourat vähän tiheässä kuvion eteläläpäässä ja painumaa syntynyt kun ajourat on viety soistuneista kohdista muiden kantavalla maalla. Painumien osuus tyydyttävä.

LIIETTEENÄ Koealatiiedot

